

SUS
SERVICEERHVERVENES
UDDANNELSESEKRETARIAT

Mærsk Nielsen HR
- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

SECURITY

AMU INDEN FOR VAGTSERVICE

Analyserapport

September 2021

Mærsk Nielsen HR

Skjoldenæsvej 1

4174 Jystrup

Tlf. 35 13 22 77

E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk

www.maersk-nielsen.dk

ISBN: 978-87-93790-26-1 (trykt)

ISBN: 978-87-93790-27-8 (web)

September 2021

Anvendte fotos i rapporten kommer fra Colourbox

Analysereporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR
for Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat

Indholdsfortegnelse

Resume, konklusioner og anbefalinger	5
1. Indledning	13
1.1 Analysens formål.....	13
1.2 Analysens baggrund	13
1.3 Analysemetoder samt projektets faser	14
1.4 Projektets organisering	16
1.5 Rapportens opbygning	16
2. Kompetencer i de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser	17
2.1 De eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.....	17
2.2 Kompetencer i arbejdsmarkedsuddannelserne	18
2.3 Overlap mellem den grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser	19
2.4 Kompetenceudviklingsmuligheder i AMU for vagter efter den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse	21
2.5 Sammenstilling mellem den nuværende og en tidligere grundlæggende vagtuddannelse	25
3. Kompetenceudviklingsbehov for vagter	29
3.1 Udviklingsbehov for vagter med en 6-ugersuddannelse kontra vagter med en kortere uddannelse	29
3.2 Behov for revision af nuværende uddannelser – herunder arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau	31
3.3 Øvrige behov for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.....	37
4. Kompetenceudvikling i vagtvirksomhederne.....	41
4.1 Virksomhedernes anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtsservice	41
4.2 Øget behov for vagter med en erhvervsuddannelse	43
4.3 Intern kompetenceudvikling i vagtvirksomhederne	45

4.4 Uddannelsesplanlægning i vagtvirksomhederne	46
---	----

4.5 Skolernes bidrag til vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling	48
---	----

Bilag 1. Sammenstilling af arbejdsmarkedsuddannelser inden for FKB 2295 Vagtservice.....	50
---	-----------

Bilag 2. Sammenstilling af den nuværende og en tidligere grundlæggende vagtuddannelse.....	66
---	-----------

Bilag 3. Interviewguide	72
--------------------------------------	-----------

Bilag 4. Virksomheder, der har deltaget i interview.....	75
---	-----------

Bilag 5. Skoler, der har deltaget i interview	76
--	-----------

Resume, konklusioner og anbefalinger

Herunder præsenteres et resume af analysen, konklusioner samt anbefalinger.

Analysens formål

Det har været analysens formål at:

- Analysere, hvorvidt kompetencerne, der indgår i arbejdsmarkedsuddannelsen 49723 *Grundlæggende Vagt* af 6-ugers varighed, tilgodeser vagtbranchens behov for uddannelse af medarbejderne
- afdække kompetenceudviklingsbehov for personer, der enten har deltaget i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse eller i en af de tidligere, kortere grundlæggende uddannelser
- afdække overlap mellem de beskrevne kompetencer i 6-ugers uddannelsen og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser
- bidrage til at belyse behovet for revision af arbejdsmarkedsuddannelserne samt udvikling af nye uddannelser, herunder bl.a. arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende.

Baggrund for analysens gennemførelse

Baggrunden for analysen har været:

- forlydender om for store overlap mellem den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser
- at sikre, at der fremadrettet er relevante arbejdsmarkedsuddannelser for alle vagtmedarbejdere, herunder også set i relation til vagtbranchens udvikling.

Analysens metoder

Analysen startede med en desk research, der havde fokus på en analyse af målformuleringerne for de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser samt på en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser. Efterfølgende blev der gennemført interview af repræsentanter fra 12 vagtvirksomheder samt interview med repræsentanter fra de fire skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice. Ved projektets afslutning blev analyserapporten udarbejdet.

Kompetencer i arbejdsmarkedsuddannelser

Der er gennemført en analyse af indholdet i – og overlap mellem – 12 arbejdsmarkedsuddannelser inden for *FKB 2295 Vagtservice*, heriblandt den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse. Analysen viser, at der er nogle få helt basale kompetencer, der udelukkende indgår i den grundlæggende vagtuddannelse. De øvrige faglige temaer i den grundlæggende vagtuddannelse indgår i en vis udstrækning også i dele af målformuleringerne for de øvrige 11 arbejdsmarkedsuddannelser. Der er således inden for hvert af de faglige temaer i den grundlæggende vagtuddannelse mindst én arbejdsmarkedsuddannelse, der omhandler relaterede kompetencer.

Konklusion:

Der er delvise overlap mellem kompetencerne i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

Kompetenceudviklingsmuligheder for vagter

Selvom der er delvist overlap mellem kompetencerne i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og nogle af de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, er der fortsat kompetenceudviklingsmuligheder for vagter med 6-ugers uddannelsen – i hvert fald når man foretager en analyse af indholdet i målformuleringerne. Det samme gælder naturligvis for vagter med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

Der kan dog være uddannelsesdeltagere, der oplever, at der ikke er store indholdsmæssige forskelle på de kompetencer, der indgår i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, sammenlignet med de kompetencer der indgår i de samme faglige temaer i den grundlæggende vagtuddannelse. Dette kan hænge sammen med, at varigheden på nogle af arbejdsmarkedsuddannelserne kun er på 1 dag, mens der i den grundlæggende vagtuddannelse anvendes mere tid undervisningen i nogle af de samme faglige temaer. Dette kan i nogle tilfælde betyde, at undervisningen på de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser reelt ikke er på et højere niveau end dét, deltagerne er blevet undervist i på den grundlæggende vagtuddannelse, selvom målformuleringerne indikerer, at de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser er på et højere niveau.

Der er nogle af arbejdsmarkedsuddannelserne, det kan være relevante for vagtmedarbejderne at deltage i flere gange, fordi uddannelserne i større eller mindre grad har fokus på ajourføring af de kompetencer, deltagerne allerede har tilegnet sig på den grundlæggende vagtuddannelse. Det drejer sig f.eks. om arbejdsmarkedsuddannelsen *49695 Ajourføring af retsregler og beredsskabsopg. vagter* samt arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på kundeservice, kommunikation og konflikthåndtering.

Endelig er der to arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på eventsikkerhed, hvor der ikke er overlap med den grundlæggende vagtuddannelse, og som kan være relevante for vagter, der varetager jobfunktioner i relation til eventsikkerhed.

Konklusion og anbefalinger:

De eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser udgør relevante kompetenceudviklingsmuligheder for vagtmedarbejderne, uanset hvilken grundlæggende vagtuddannelse de har deltaget i.

Kompetenceudviklingsbehov for vagter

En sammenstilling mellem den nuværende 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og den tidligere 3-ugers uddannelse fra 2012 viser, at der er markant flere kompetencer skrevet ind i 6-ugers uddannelsen sammenlignet med 3-ugers uddannelsen.

Interview med repræsentanter fra vagtvirksomheder har vist, at de fleste interviewpersoner (naturligt nok) ikke har overblik over forskellen på den nuværende 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og de tidligere uddannelser, der var af kortere varighed. Virksomhedsrepræsentanterne giver dog udtryk for, at de ikke oplever stor forskel på vagtmedarbejdernes kompetenceudviklingsbehov, uanset om vagterne har deltaget i 6-ugers uddannelsen eller en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

Interviewpersonerne fra virksomhederne mener, at de faglige temaer i de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser er relevante for vagtbranchen, og såvel ledere som medarbejdere peger på, at der er et løbende behov for, at vagterne bl.a. deltager i arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på kundeservice, kommunikation og konflikthåndtering. En del af virksomhedsrepræsentanterne er tilfredse med, at disse arbejdsmarkedsuddannelser er af 1 dags varighed, mens én af de virksomheder, der har deltaget i interview, mener, at den 1-dags arbejdsmarkedsuddannelse i konflikthåndtering er for kort til, at vagterne reelt kan få et udbytte af deltagelsen.

Samtidig er der interviewpersoner fra virksomhederne og skolerne, der peger på, at der er nogle af de nuværende arbejdsmarkedsuddannelser, der bør revideres, for at disse i højere grad kan tilgodese vagtmedarbejdernes kompetenceudviklingsbehov.

Konklusion:

Der er ikke stor forskel på kompetenceudviklingsbehovene for vagter, der har deltaget i en af de tidligere, kortere vagtuddannelser, kontra de vagter der har deltaget i den grundlæggende vagtuddannelse på 6 uger.

De faglige temaer i de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser er relevante for vagtbranchen. Der er dog et behov for revision af nogle af arbejdsmarkedsuddannelserne for at sikre, at disse er på et højere niveau, så de i tilstrækkelig grad kan tilgodeses vagtmedarbejdernes kompetenceudviklingsbehov.

Behov for revision af den grundlæggende vagtuddannelse

Interviewpersoner fra nogle af virksomhederne ønsker, at den grundlæggende vagtuddannelse revideres, så den bliver mere praksisorienteret, og så deltagerne får større indsigt i forskellige typer af vagtopgaver.

Interviewpersoner fra såvel virksomhederne som skolerne foreslår en større revision af vagtuddannelsen, så deltagerne efter en grundlæggende del af uddannelsen skal suppleres med specialiseringsmoduler, der er rettet mod de jobprofiler, de ønsker at arbejde inden for.

Interviewpersoner fra flere af skolerne peger på, at den grundlæggende vagtuddannelse er blevet for fagligt indholdsrig og komprimeret, selvom uddannelsen er blevet forlænget til 6 uger. Såvel interviewede vagtmedarbejdere som repræsentanter fra skolerne fortæller, at der er mange deltagere i uddannelsen, der har svært ved at følge med i undervisningen.

Konklusion og anbefalinger:

Virksomheder og skoler ønsker en revision af den grundlæggende vagtuddannelse.

Det anbefales at gennemføre en revision af den grundlæggende vagtuddannelse, så denne bliver mere praksisnær og mindre faglig, teoretisk omfangsrig, så der bliver mere tid til at gå i dybden med udvalgte faglige temaer.

Det bør desuden overvejes, om der kan gennemføres en ændring af strukturen på den grundlæggende vagtuddannelse, så denne opdeles i en grundlæggende del og et specialiseringsmodul rettet mod forskellige jobprofiler. Én af de store udfordringer ved en sådan ændring af den grundlæggende vagtuddannelse vil givetvis være, at det bliver vanskeligt for skolerne at gennemføre specialiseringsmodulerne i forlængelse af den grundlæggende del af uddannelsen – dette også selvom skolerne indleder et tæt samarbejde om at udbyde specialiseringsmodulerne, så deltagerne kan vælge disse på en anden skole end den, hvor de har gennemført den grundlæggende del.

Behov for arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau

Interviewpersoner fra virksomhederne og skolerne peger på behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende, for at vagtmedarbejdernes kompetenceudviklingsbehov kan tilgodeses.

Interviewpersonerne foreslår, at der inden for følgende faglige temaer udvikles arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende:

- Vagtens opgaver i relation til personer med psykiske udfordringer; målrettet jobfunktionen som tryghedsvagt på institutioner
- Konfliktåndtering (skal bidrage til, at vagterne i højere grad kan løse konflikter på en god måde, bl.a. gennem deltagelse i rollespil på uddannelsen)
- Kundeservice (kundeservice er en central del af alle typer af vagtopgaver)
- Kommunikation med kunder, gæster og brugere samt intern kommunikation i vagtvirksomhederne

Konklusion og anbefalinger:

Interviewpersoner fra såvel virksomheder som skoler peger på et behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau.

Det anbefales at undersøge, om der mere bredt i vagtbranchen er behov for udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på jobfunktionen som tryghedsvagt på institutioner for personer, der er psykisk udfordrede.

I relation til behovet for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau inden for konfliktåndtering, kundeservice og kommunikation kan det anbefales, at det først undersøges, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på temaerne i AMU's Fælleskatalog, der kan anvendes i stedet for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau, der er specifikt målrettet vagtservice.

Øvrige behov for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser

Interviewpersoner fra virksomhederne og skolerne peger på følgende behov for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser, der kan bidrage til at opkvalificere vagtmedarbejderne:

- Ajourføring for vagter, der har 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse
- Ajourføring for vagter, der har en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser
- Forståelse og anvendelse af teknologi i vagtbranchen
- Arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på specifikke jobprofiler, f.eks. centervagt, alarmpatruljevagt og vagtassistent
- Øvrige ønsker: Betjening af alarmer, anvendelse af video i vagtarbejdet, radiokommunikation i vagtarbejdet og vagtens arbejde i havne.

Hertil kommer arbejdsmarkedsuddannelsen målrettet byggepladsvagter, der er under udvikling.

Konklusion og anbefalinger:

Interview med virksomheder og skoler viser et behov for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.

Det anbefales, at der ved udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse udvælges specifikke faglige temaer, der skal være fokus på. Det vil givetvis ikke være muligt at udvikle en 2- eller 3-dages ajourføringsuddannelse, der omhandler alle de faglige temaer, der indgår i den grundlæggende vagtuddannelse. Det vil desuden være meget udfordrende at udvikle en prøve, som deltagerne har mulighed for at bestå, hvis ajourføringsuddannelsen omfatter for mange faglige temaer set i relation til uddannelsens varighed.

Det anbefales, at der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af vagter med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelse. Interviewpersonerne fra virksomhederne giver udtryk for, at de ikke oplever forskelle i vagtmedarbejdernes kompetenceudviklingsbehov, alt efter hvilken grundlæggende vagtuddannelse medarbejderne har deltaget i. Det er derfor vurderingen, at vagtvirksomhederne ikke vil anvende en arbejdsmarkedsuddannelse med dette fokus.

Det anbefales, at det undersøges nærmere, om vagtbranchen mere bredt ser et behov for udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på forståelse og anvendelse af teknologi i vagtbranchen, inden der udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse.

Det anbefales, at det undersøges nærmere, i hvilket omfang vagtbranchen ønsker udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på specifikke jobprofiler. Dels vurderes dette at være mest realistisk i relation til jobprofiler, hvor vagterne skal anvende avanceret teknolog. Dels fremgår det af flere af interview med virksomhederne, at de finder vagternes kompetenceudviklingsbehov i relation til disse jobprofiler så virksomhedsspecifikke, at de ikke kan tilgodeses i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Kompetenceudvikling i relation til specifikke jobprofiler kan til gengæld være relevant, hvis disse gennemføres som led i en revision af den grundlæggende vagtuddannelse, hvor deltagerne først deltager i en grundlæggende deluddannelse, hvorefter de deltager i anden del, der indeholder et specialiseringsmodul målrettet udvalgte jobprofiler.

Det anbefales, at der ikke udvikles arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på anvendelse af video og radiokommunikation i vagtarbejdet, da det vurderes, at der ikke vil være tilstrækkelig efterspørgsel efter disse arbejdsmarkedsuddannelser. Det bør i stedet for undersøges, om disse faglige temaer kan vægtes højere i den grundlæggende vagtuddannelse.

Det anbefales, at der ikke udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på vagtens arbejde i havne, da det vurderes, at jobprofilen ikke i tilstrækkelig grad er udbredt i vagtbranchen, og at der derfor ikke vil være tilstrækkelig efterspørgsel på arbejdsmarkedsuddannelsen.

Vagtvirksomhedernes anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice

Flere af interviewpersonerne fra virksomhederne peger på, at det er relevant, at vagterne jævnligt deltager i arbejdsmarkedsuddannelser indenfor konflikthåndtering, kulturforståelse og kommunikation, da kompetencer i relation hertil er centrale i alle vagters jobfunktioner.

Der er store variationer i, hvor meget de interviewede vagtvirksomheder anvender arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice. Nogle af de mindre vagtvirksomheder anvender aldrig eller meget sjældent arbejdsmarkedsuddannelserne, mens andre vagtvirksomheder – især de store – anvender arbejdsmarkedsuddannelserne jævnligt.

Det er udelukkende de store virksomheder, der kan samle et helt hold af vagtmedarbejdere til deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, og da flere af skolerne kun sjældent udbyder arbejdsmarkedsuddannelser som åbne hold, er det svært for mindre virksomheder at få medarbejdernes deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne passet ind i den daglige drift.

Konklusion og anbefalinger

Selvom mange virksomheder giver udtryk for, at arbejdsmarkedsuddannelserne er relevante, er det primært vagtmedarbejdere fra de store virksomheder, der deltager i arbejdsmarkedsuddannelserne. Dette bl.a. fordi, det er svært for de mindre virksomheder at undvære medarbejderne til deltagelse på de åbne hold, da det skal passes ind i virksomhedernes drift.

Det kan anbefales, at der indledes en dialog med skolerne om mulighederne for at udbyde flere åbne hold på arbejdsmarkedsuddannelserne, så flere vagtmedarbejdere fra de mindre virksomheder har en reel mulighed for at deltage i uddannelserne. Flere åbne hold vil også være til gavn for de store virksomheder, som derved i højere grad kan lade deres medarbejdere deltage i de specifikke uddannelser, der især relaterer sig deres jobfiler.

Øget behov for vagter med en erhvervsuddannelse

Nogle virksomheder fortæller, at de – alt andet lige – vil foretrække, at deres vagtmedarbejdere bliver uddannet gennem erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt i stedet for gennem den grundlæggende vagtuddannelse, da eleverne får en langt bedre uddannelse – til glæde for såvel eleverne som virksomhederne.

Virksomheder, der har vagtelever, er meget tilfredse hermed, da eleverne er langt bedre kvalificerede og forberedt på jobbet som vagt efter deltagelse i grundforløbet, sammenlignet med deltagerne i den grundlæggende vagtuddannelse. Virksomhederne peger desuden på, at de har langt større muligheder for at udvikle og forme erhvervsuddannelseseleverne.

Der kan dog også være udfordringer med at ansætte erhvervsuddannelseselever, da eleverne typisk er yngre og mindre modne end deltagerne i den grundlæggende vagtuddannelse. Desuden kan det være en udfordring for især de mindre virksomheder, at de skal undvære eleverne i længere perioder, når eleverne skal deltage i hovedforløb på skolerne.

Interviewpersoner fra såvel virksomheder som skoler oplever, at potentielle vagtelever hverken har jobmæssige eller økonomiske incitamenter for at vælge erhvervsuddannelsen fremfor den grundlæggende vagtuddannelse. Af samme årsag kan det være vanskeligt for virksomhederne af fastholde eleverne i uddannelsen.

En interviewperson foreslår, at det bliver muligt for eleverne at komme i skolepraktik, hvis de ikke kan få en praktikplads. Dette kan være med at kickstarte erhvervsuddannelsen, skabe større volumen på uddannelsen, samt give mulighed for at eleverne kan komme i delpraktik i virksomhederne.

Interview med vagtvirksomhederne peger på, at mange af virksomhederne har et utilstrækkeligt kendskab – eller slet ikke kendskab – til erhvervsuddannelsen samt de formelle rammer og økonomiske betingelser for at ansætte elever.

Konklusion og anbefalinger

Vagtvirksomhederne, der har erhvervsuddannelseselever, er meget tilfredse med muligheden for at uddanne og forme eleverne. Det er en udfordring for virksomhederne, at de skal undvære eleverne i lange perioder, når de er på hovedforløb på skolerne. Det er en barriere for ansættelse af flere erhvervsuddannelseselever, at potentielle elever hverken har jobmæssige eller økonomiske incitamenter for at vælge erhvervsuddannelsen fremfor den grundlæggende vagtuddannelse.

Det er desuden en barriere for at få flere elever i vagtbranchen, at mange virksomheder ikke har kendskab til erhvervsuddannelsen.

Det anbefales, at der igangsættes en målrettet indsats for at øge vagtvirksomhedernes kendskab til erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt samt til de formelle rammer og økonomiske betingelser, der er forbundet med at have erhvervsuddannelseselever.

Det anbefales at undersøge, om det er hensigtsmæssigt, at hovedforløbene gennemføres i flere, men kortere forløb, som vil gøre det lettere for vagtvirksomhederne at undvære eleverne i driften, når de skal på skole.

Det anbefales at undersøge mulighederne for, at eleverne fremadrettet kan komme i skolepraktik.

Intern kompetenceudvikling i vagtvirksomhederne

Vagtvirksomhederne benytter sig i større eller mindre grad af intern kompetenceudvikling af deres vagtmedarbejdere. Virksomhederne gennemfører især interne kurser med egne eller eksterne instruktører i relation til førstehjælp og brandbekæmpelse.

Virksomhedernes anvendelse af intern kompetenceudvikling hænger især sammen med, at virksomhederne derved kan målrette kompetenceudviklingen til de specifikke behov i virksomheden. Desuden behøver virksomhederne ikke at undvære medarbejderne i hele uddannelsesdage, som det er praksis ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Konklusion og anbefalinger

Virksomhederne anvender i større eller mindre grad intern kompetenceudvikling i stedet for arbejdsmarkedsuddannelser, bl.a. fordi den interne kompetenceudvikling lettere kan gennemføres i forhold til driften.

Det anbefales at undersøges, om vagtvirksomhederne vil være interesserede i at anvende arbejdsmarkedsuddannelserne i højere grad, hvis disse gennemføres i moduler af f.eks. halve dage, og/eller om arbejdsmarkedsuddannelser af mere end 1 dags varighed gennemføres som "splitkurser" hen over flere dage.

Uddannelsesplanlægning i vagtvirksomhederne

Det er primært i de store vagtvirksomheder, at der gennemføres en struktureret og langsigtet planlægning af medarbejdernes deltagelse i uddannelse. Det er især en udfordring for de mindre virksomheder at planlægge medarbejdernes deltagelse i eksterne uddannelsesaktiviteter, da dette skal passes ind i forhold til virksomhedens drift.

Såvel store som mindre virksomheder peger på, at vagtmedarbejderne sjældent selv kommer med input til, hvilke kompetenceudviklingsbehov de har, og hvilke uddannelsesaktiviteter de gerne vil deltage i.

Konklusion og anbefalinger

Det er primært de store vagtvirksomheder, der planlægger medarbejdernes deltagelse i uddannelse.

Det anbefales, at der udarbejdes et informationsmateriale om arbejdsmarkedsuddannelserne, så såvel medarbejdere som ledere i virksomhederne kan få inspiration til, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser medarbejderne kan deltage i.

Informationsmaterialerne kan desuden opfordre til, at ledere og medarbejdere i fællesskab drøfter virksomhedens behov og medarbejdernes ønsker, så begge parter i højere grad kan finde motivationen til anvendelse af de relevante arbejdsmarkedsuddannelser.

Skolernes bidrag til vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling

I analyserapporten er der en række anbefalinger til, hvordan skolerne kan bidrage til vagtmedarbejdernes deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Anbefalinger:

- Synliggørelse af arbejdsmarkedsuddannelserne, de formelle rammer og økonomiske betingelser for at deltage i uddannelserne
- Information om arbejdsmarkedsuddannelserne til alle deltagere i den grundlæggende vagtuddannelse samt til deltagerne i erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt
- Løbende sikre faglig opkvalificering af faglærere, der underviser på arbejdsmarkedsuddannelserne
- Anvendelse af gæstelærere på arbejdsmarkedsuddannelser, hvor det skønnes relevant
- Udarbejdelse af en fælles strategi for, hvordan der skabes bedre muligheder for, at vagtmedarbejdere fra de mindre virksomheder kan deltage i arbejdsmarkedsuddannelser på åbne hold
- Udbyde arbejdsmarkedsuddannelserne på de tidspunkter af året, hvor flest vagtvirksomheder har muligheder for at undvære deres medarbejdere
- Markedsføring af erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt

Øvrige kommentarer til analysen og dens resultater

Interview med virksomhederne og skolerne har resulteret i en række forslag til revision af arbejdsmarkedsuddannelser samt til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.

Resultaterne af analysen viser, at der er et mismatch mellem forslagene til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser, og det faktum at en stor andel af vagtvirksomhederne ikke benytter sig af de arbejdsmarkedsuddannelser, der ligger efter den grundlæggende vagtuddannelse.

Det anbefales, at forslagene til revision og udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser afprøves gennem en spørgeskemaundersøgelse blandt alle vagtvirksomhederne. I en sådan undersøgelse er det vigtigt at fokusere på, om virksomhederne ønsker at anvende de arbejdsmarkedsuddannelser, der foreslås revideret, og de arbejdsmarkedsuddannelser der foreslås udviklet.

Spørgeskemaundersøgelsen kan desuden sætte fokus på, hvilke barrierer virksomhederne oplever i forhold til anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelserne.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen kan give et solidt grundlag for udvalgets beslutning om, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der skal revideres, samt hvilke arbejdsmarkedsuddannelser der skal udvikles.

Det anbefales, at udvalget og sekretariatet sideløbende med spørgeskemaundersøgelsen går i dialog med skolerne om, hvordan de kan bidrage til, at flere vagtvirksomheder anvender såvel arbejdsmarkedsuddannelserne som erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt.

1. Indledning

1.1 Analysens formål

Det har været analysens formål at analysere, hvorvidt kompetencerne, der indgår i arbejdsmarkedsuddannelsen *49697 Grundlæggende Vagt* (6 uger), tilgodeser vagtbranchens behov for uddannelse af medarbejderne.

Analysen har desuden skullet afdække kompetenceudviklingsbehov for personer, der allerede har deltaget i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, og derved pege på behovet for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser.

Det har været formålet, at analysen skulle afdække overlap mellem de beskrevne kompetencer i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og kompetencerne i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser inden for *FKB 2295 Vagtservice*. Analysen har derved skullet bidrage til, at der også fremadrettet er arbejdsmarkedsuddannelser målrettet vagtmedarbejdere, der har deltaget i de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser, som omfattede færre kompetencer.

I analysen har der desuden være fokus på at afdække behovet for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

Samlet set har analysen skullet bidrage til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser og/eller til revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, så det samlede udbud af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice tilgodeser vagtbranchens behov.

1.2 Analysens baggrund

Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat har til opgave at sikre, at der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser til såvel de vagtmedarbejdere, der har deltaget i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, *49697 Grundlæggende Vagt*, som til vagtmedarbejdere der har deltaget i en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

Fra nogle af de skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, har der været forlydender om, at der er for store overlap mellem 6-ugers uddannelsen og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, hvilket betyder, at der ikke er tilstrækkelige kompetenceudviklingsmuligheder for disse vagtmedarbejdere. Derfor har Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat haft behov for at få gennemført en analyse af overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne.

Der sker løbende en teknologisk udvikling inden for vagtservice, herunder f.eks. anvendelse af droner og avancerede digitale alarm-, sikkerheds- og registreringssystemer, som stiller nye kompetencekrav til medarbejderne, hvilket også skal afspejle sig i de arbejdsmarkedsuddannelser, der er til rådighed for vagtbranchen.

1.3 Analysemetoder samt projektets faser

Analysen af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice er gennemført ved hjælp af desk research og kvalitative metoder.

Efter desk researchen af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice blev der gennemført interview af repræsentanter fra vagtvirksomheder samt fokusgruppeinterview med repræsentanter fra de fire skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice.

Efter en analyse af de gennemførte interview er analyserapporten blevet udarbejdet.

Analysen er gennemført i fire faser i perioden april-august 2021.

De fire faser er beskrevet herunder.

Fase 1. Desk research samt styregruppemøde

I projektets første fase blev der gennemført en desk research, som sammenstillede kompetencerne i den nuværende 6-ugers arbejdsmarkedsuddannelse 49697 *Grundlæggende Vagt* med de kompetencer, der fremgår af de øvrige, relevante arbejdsmarkedsuddannelser, som er tilkøbtet FKB 2295 *Vagtservice*.¹ Hensigten med desk researchen har primært været at afdække overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne.

I desk researchen var der desuden fokus på at sammenstille 6-ugers uddannelsen med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

De udarbejdede dokumenter i desk researchen kan ses i bilag 1 og 2.

Resultaterne af desk researchen blev præsenteret og drøftet på et styregruppemøde.

På styregruppemødet blev der desuden præsenteret et forslag til en interviewguide, der skulle anvendes ved interview med repræsentanter fra virksomheder og skoler. Se interviewguiden i bilag 3.

Det blev også drøftet, hvilke medarbejdere fra vagtvirksomhederne der skulle deltage i interview, og styregruppen besluttede, at der primært skulle gennemføres interview med virksomhedernes mellemledere og vagtmedarbejdere. Interviewene skulle gennemføres via Teams eller telefoninterview – gerne med deltagelse af 3-4 personer fra hver virksomhed.

I forhold til udvælgelse af virksomheder til interview besluttede styregruppen, at både større og mindre vagtvirksomheder skulle være repræsenteret. Der skulle desuden være fokus på repræsentation af vagter inden for forskellige jobprofiler, og i det omfang, det ville være muligt, skulle der være deltagelse af såvel vagter med 6-ugers uddannelsen, som vagter der havde deltaget i en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

¹ Undtaget er arbejdsmarkedsuddannelser i relation til eventsikkerhed, P-vagter og Airport Security.

I forhold til udvælgelsen af virksomheder til deltagelse i interview blev det aftalt, at styregruppen skulle sende forslag til virksomheder til Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat samt til den eksterne konsulent.

Fase 2. Interview af repræsentanter fra virksomheder samt styregruppemøde

I fase 2 blev der gennemført interview med repræsentanter fra 12 virksomheder. Se oversigt over, hvilke virksomheder der har deltaget i interview, i bilag 4.

Virksomhederne blev inviteret til at deltage i fokusgruppeinterview via Teams, men stort set alle interviewene blev gennemført som telefoninterview med enkeltpersoner, typisk med mellemledere og vagtmedarbejdere.

Interviewene blev gennemført som semistrukturerede interview, hvor der bl.a. var fokus på følgende (jf. interviewguiden i bilag 3):

- Efteruddannelsesbehov for vagter, der har deltaget i den nuværende 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse
- Efteruddannelsesbehov for vagter, der har deltaget i en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser
- U hensigtsmæssigheder i den nuværende sammensætning af arbejdsmarkedsuddannelser, herunder overlap mellem uddannelserne
- Behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser set i lyset af den teknologiske udvikling
- Behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende
- Eventuelle behov for arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på ajourføring
- Eventuelle behov for revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

Hvis interviewpersonerne ved aftale om deltagelse i interview var interesserede i at orientere sig i indholdet af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, fik de tilsendt sammenstillingen af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, der var blevet udarbejdet i desk researchen (jf. bilag 1).

Interviewpersonernes udsagn blev løbende sammenholdt med desk researchens analyse af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

Resultaterne af analysen i fase 2 blev præsenteret og drøftet på et styregruppemøde.

Fase 3. Interview af repræsentanter fra skolerne

I fase 3 er der blevet gennemført fire interview med repræsentanter fra de fire skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice. Interview blev gennemført som fokusgruppeinterview via Teams med deltagelse af såvel faglærere som uddannelsesledere.

Interviewene er blevet gennemført som semistrukturerede interview med udgangspunkt i samme interviewguide, som blev anvendt ved interview af virksomhedsrepræsentanter.

Interviewene med skolerne har bidraget til belysning af uhensigtsmæssige overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelser, til konkretisering af nye arbejdsmarkedsuddannelser samt til forslag til revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser – set i relation til såvel uddannelsernes indhold og niveau samt til uddannelserne varighed.

Læs mere om deltagerne i skoleinterviewene i bilag 5.

Fase 4. Analyse og udarbejdelse af analyserapport samt styregruppemøde

I fase 4 blev der gennemført en analyse af det samlede datamateriale, og der er blevet udarbejdet et udkast til analyserapporten.

Analysens resultater samt et udkast til analyserapporten blev præsenteret og drøftet på et styregruppemøde, hvorefter den endelige rapport blev udarbejdet og fremsendt til Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat.

1.4 Projektets organisering

Analyseprojektet er gennemført i et tæt samarbejde mellem styregruppen, konsulenter i Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat og den eksterne konsulent Lizzie Mærsk Nielsen fra Mærsk Nielsen HR.

Styregruppen har afholdt tre møder i projektperioden på følgende tre datoer: 29. april, 1. juni 2021 og 7. september 2021. På styregruppemøderne har Lizzie Mærsk Nielsen fortløbende præsenteret analyseprojektets resultater.

Der er desuden blevet afholdt et opstartsmøde med deltagelse af konsulenter i Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat og Lizzie Mærsk Nielsen den 13. april 2021.

1.5 Rapportens opbygning

I kapitel 2 præsenteres kompetencerne i de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser, overlap mellem uddannelserne, kompetenceudviklingsmuligheder for vagter efter den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse samt en sammenstilling mellem den nuværende uddannelse og en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser af 3 ugers varighed.

Kapitel 3 sætter fokus på kompetenceudviklingsbehov for vagter med 6-ugers uddannelsen kontra vagter med en 3-ugersuddannelse.

I kapitel 4 præsenteres vagtvirksomhedernes anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelserne. Der sættes desuden fokus på virksomhedernes anvendelse af intern kompetenceudvikling, hvorefter der sættes fokus på uddannelsesplanlægning i vagtvirksomhederne. Endelig indeholder kapitlet nogle betragtninger af, hvordan skolerne i højere grad kan bidrage til medarbejdernes deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Analyserapporten indeholder fem bilag.

Bilag 1 indeholder en sammenstilling af den grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser inden for *FKB 2294 Vagtservice*.

Bilag 2 er en sammenstilling af den nuværende 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og en tidligere grundlæggende vagtuddannelse af 3 ugers varighed.

Bilag 3 viser interviewguiden, der er anvendt ved interview af virksomheder og skoler.

Bilag 4 præsenterer de vagtvirksomheder, der har deltaget i interview.

Bilag 5 præsenterer de skoler, der har deltaget i interview.

2. Kompetencer i de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser

I dette kapitel sættes der fokus på de kompetencer, der fremgår af målformuleringerne for arbejdsmarkedsuddannelserne inden for *FKB 2295 Vagtservice*.

Først præsenteres de 12 arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i analysen, samt de faglige temaer der indgår i én eller flere af de 12 arbejdsmarkedsuddannelser.

Dernæst sættes der fokus på de overlap, der er mellem arbejdsmarkedsuddannelsen *49697 Grundlæggende Vagt* og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

Efterfølgende præsenteres en sammenstilling mellem arbejdsmarkedsuddannelsen *49697 Grundlæggende Vagt*, der er godkendt den 15. december 2020, og den tidligere arbejdsuddannelse *45123 Grundlæggende Vagt*, der blev godkendt i 2012.

2.1 De eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser

De 12 arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i analysen, er følgende:

- 49685 Konflikthåndtering for vagter – 1 dag
- 49687 Kulturmødet i vagt- og sikkerhedsarbejdet – 1 dag
- 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag
- 49689 Magtanvendelse under konflikter for vagter – 1 dag
- 49690 Security Awareness for vagter – 1 dag
- 49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage
- 49692 Vagtens opg. ved st. ulykker og alvorlige hændelser – 3 dage
- 49693 Vagtens møde med psykisk udfordrede – 1 dag
- 49694 Gerningsstedsbevaring for vagter – 1 dag
- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter – 2 dage
- 49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter – 1 dag
- 49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger

Målformuleringerne for de 12 arbejdsmarkedsuddannelser fremgår af den skematiske opstilling af arbejdsmarkedsuddannelserne i bilag 1.

Følgende arbejdsmarkedsuddannelser indgår ikke i analysen i kapitel 2.2 og 2.3, da disse ikke relaterer sig direkte til de kompetencer, der er beskrevet i målformuleringen for arbejdsmarkedsuddannelsen *49697 Grundlæggende Vagt*, og som er i centrum for analysen af overlap mellem den grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser:

- 48051 Event sikkerhed
- 48052 Event sikkerhed – planlægning og ledelse
- 48909 Basisuddannelse for P-vagter
- Alle arbejdsmarkedsuddannelser i relation til Airport Security

2.2 Kompetencer i arbejdsmarkedsuddannelserne

I dette afsnit sættes der fokus på de kompetencer, der fremgår af målformuleringerne for de 12 arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i analysen.

Kompetencerne i arbejdsmarkedsuddannelserne kan inddeles i følgende 11 overordnede temaer:

1. Udføre forskellige typer af vagtopgaver samt medvirke til opbygning af instruktioner, rundebeskrivelser² og forholdsordrer
2. Have viden om andre vagtrelaterede arbejdsfunktioner (f.eks. kontrolcentral-assistent, værditransport og personbeskyttelse)
3. Forebygge og begrænse skader og uheld ved bl.a. kriminelle handlinger, brand og vandskade samt førstehjælp
4. Forstå brugen af tekniske installationer, herunder eltavler, varmeanlæg, vandtilførsel og central teknikstyring
5. Service og kvalitet, herunder at arbejde fleksibelt og i samarbejde med kollegaer, kunder og myndigheder samt at tage hensyn til branchens certificeringsordninger og kravspecifikationer
6. Udføre sine arbejdsopgaver korrekt ud fra f.eks. grundloven, straffeloven, retsplejeloven, vagtloven, færdselsloven og psykiatriloven
7. Udføre almindelig, daglig rapportering, sikre et gerningssted, afgive signalment og anvende foto- og videodokumentation
8. Sikre personlig sikkerhed, udføre god kommunikation, håndtere konflikter serviceorienteret og uden konfrontation, herunder også i mødet med mennesker med forskellige kulturelle og etniske baggrunde, arbejde ud fra principper for anvendelse af magt samt agere hensigtsmæssigt som vagt i forhold til psykisk udfordrede
9. Udføre opgaver i relation til Security Awareness, herunder holde sig orienteret om det aktuelle nationale trusselsbillede, identificere afvigende adfærd og situationer samt håndtere eventuelle trusler
10. Udføre arbejdsopgaverne sikkerhedsmæssigt forsvarligt, f.eks. i relation til ergonomi, værnemidler og risici ved alenearbejde, samt arbejde ud fra gældende lovgivning og brancheoverenskomster i relation til f.eks. arbejdsmiljø og ansættelsesbevisloven
11. Udføre alarmpatrulje, holde sig teknisk opdateret, handle korrekt ved alarmer ud fra viden om opbygning af f.eks. et AIA-anlæg og detektorer, rapportere om årsager til alarmer, have kendskab til videorunderinger samt kunne anvende kropsbårne kameraer.

² Det er her – og i det følgende – valgt at anvende staveformen "rundebeskrivelse" i stedet for "rondebeskrivelse", da det ifølge dansk retskrivning er den korrekte staveform, jf. https://sproget.dk/raad-og-regler/artikler-mv/sporgsmål-og-svar-fra-ordnet.dk/rundere-eller-rondere/?exact_terms=rondere&inexact_terms=
Det samme gælder "videorundering".

I det følgende afsnit sættes der fokus på overlap mellem den grundlæggende vagtud-dannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

2.3 Overlap mellem den grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser

Som led i desk researchen er der gennemført en analyse af overlap mellem arbejds-markedsuddannelsen *49697 Grundlæggende Vagt* og de øvrige 11 arbejdsmarkedsud-dannelser inden for *FKB 2295 Vagtservice*.³

Analysen af overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne er gennemført for at af-dække vagtmedarbejdernes muligheder for kompetenceudvikling gennem deltagelse i de arbejdsmarkedsuddannelser, der ligger efter deltagelse i 6-ugers uddannelsen.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at mange vagtmedarbejdere godt kan have glæde af de arbejdsmarkedsuddannelser, der ligger efter den grundlæggende vagtud-dannelse, selvom der er større eller mindre overlap mellem uddannelserne. Dette fordi:

- nogle af de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser går mere i dybden, end det er muligt på den grundlæggende vagtuddannelse (f.eks. *49692 Vagtens opg. ved st. ulykker og alvorlige hændelser*)

og/eller fordi:

- de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser omfatter kompetencer, som mange vagtmedarbejdere løbende kan have behov for at blive opdateret inden for (f.eks. *49685 Konflikthåndtering for vagter*).

Før gennemgangen af overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne er der herunder et kort afsnit, der præsenterer de kompetencer, der udelukkende indgår i *49697 Grundlæggende vagt*.

³ Fortsat undtaget de tidligere nævnte arbejdsmarkedsuddannelser.

Kompetencer, der udelukkende indgår i 49697 Grundlæggende Vagt

Herunder følger en opstilling af de kompetencer, der udelukkende indgår i 49697 *Grundlæggende vagt*, og hvor der altså ikke er overlap med de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser:

- I praksis udføre følgende former inden for vagt: Runderende vagt, alarmpatrulje, servicevagt etc.
- Medvirke til opbygningen af instruktioner, rundebekrivelser og forholdsordrer
- Have viden om andre vagtrelaterede arbejdsfunktioner: Kontrolcentralassistent, sikkerhedsreceptionist, tryghedsvagt etc.
- Tekniske installationer: Forstå brugen af eltavler, varmeanlæg, vandtilførsel og central teknikstyring
- Arbejdsmarkedsforhold og arbejdsmiljø.

Som det fremgår af ovenstående/på foregående side, er de kompetencer, der udelukkende indgår i 49697 *Grundlæggende Vagt*, helt grundlæggende og introducerende til arbejdet inden for vagtservice.

Overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne

En række af de kompetencer, der fremgår af målformuleringen for 49697 *Grundlæggende Vagt*, indgår også i én eller flere af de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser.

Herunder beskrives overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne.

Skader og uheld

Indholdet vedr. "Skader og uheld" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende tre andre arbejdsmarkedsuddannelser:

- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter – 2 dage
- 49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage
- 49692 Vagtens opg. ved st. ulykker og alvorlige hændelser – 3 dage

Service og kvalitet

Indholdet vedr. "Service og kvalitet" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende to arbejdsmarkedsuddannelser:

- 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag
- 49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage

Retsregler

Indholdet vedr. "Retsregler" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende to arbejdsmarkedsuddannelser:

- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter – 2 dage
- 49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage (ganske lidt)

Rapportering, melding og gerningsstedsbevarelse

Indholdet vedr. "Rapportering, melding og gerningsstedsbevarelse" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende arbejdsmarkedsuddannelse:

- 49694 Gerningsstedbevaring for vagter – 1 dag

Personlig sikkerhed, kommunikation og konflikthåndtering

Indholdet vedr. "Personlig sikkerhed, kommunikation og konflikthåndtering" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende fem arbejdsmarkedsuddannelser:

- 49693 Vagtens møde med psykisk udfordrede – 1 dag
- 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag
- 49687 Kulturmødet i vagt- og sikkerhedsarbejdet – 1 dag
- 49685 Konflikthåndtering for vagter – 1 dag
- 49691 Magtanvendelse under konflikter for vagter – 1 dag

Security og Awareness

Indholdet vedr. "Security og Awareness" i den grundlæggende vagtuddannelse relaterer sig til følgende to arbejdsmarkedsuddannelser:

- 49690 Security Awareness for vagter – 1 dag
- 49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage

Se en skematisk sammenstilling af arbejdsmarkedsuddannelserne i bilag 1.

2.4 Kompetenceudviklingsmuligheder i AMU for vagter efter den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse

Selvom der er en del overlap mellem den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, så er der stadig kompetenceudviklingsmuligheder i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser for vagtmedarbejderne med 6-ugers uddannelsen. Som det fremgår af afsnit 2.5, så gælder dette i endnu højere grad de vagtmedarbejdere, der har deltaget i en af de tidligere grundlæggende vagtuddannelser af kortere varighed.

Kompetenceudviklingsmulighederne omfatter både tilegnelse af nye kompetencer, og kompetencer som nogle vagtmedarbejdere har et behov for løbende at blive opdateret inden for (jf. afsnit 2.3).

Inden den videre beskrivelse af mulighederne for kompetenceudvikling ved deltagelse i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser er det vigtigt at gøre opmærksom på, at det for nogle af arbejdsmarkedsuddannelserne kan være vanskeligt at foretage en præcis vurdering af, om disse er på et højere niveau eller på samme niveau (eller endog på lavere niveau) end 6-ugers uddannelsen, fordi:

- de handlingsorienterede målformuleringer ikke anvender den samme sprogbrug, selvom de beskrevne kompetencer måske i større eller mindre grad er de samme
- tiden, der afsættes til undervisning i de faglige temaer i den grundlæggende vagtuddannelse, kan variere fra skole til skole

Endelig er den faktor, at den enkelte faglærer – inden for målformuleringernes rammer – kan tilrettelægge undervisningen meget forskelligt. Der kan således være såvel faglærere som AMU-deltagere, der oplever, at der – i gennemførelsen af undervisningen inden for de faglige temaer på den grundlæggende vagtuddannelse og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser – reelt ikke er indholdsmæssige forskelle.

Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at de følgende afsnit tager udgangspunkt i en analyse af de beskrevne kompetencer i arbejdsmarkedsuddannelserne, og ikke i faglærernes tolkning af målformuleringernes indhold, og hvordan de konkret planlægger og gennemfører undervisningen.

I de følgende underafsnit præsenteres arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau, arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på ajourføring af kompetencer, og arbejdsmarkedsuddannelser med kompetencer der ikke indgår i den grundlæggende vagtuddannelse.

Arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau

Vagtmedarbejdere, der har deltaget i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, kan øge deres kompetencer ved at deltage i nogle af de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice. Det drejer sig om arbejdsmarkedsuddannelser, der overordnet set har de samme faglige temaer som dem, der indgår i den grundlæggende vagtuddannelse, men hvor kompetencerne i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser vurderes at være på et højere niveau.

Herunder præsenteres nogle stikord på hver af de arbejdsmarkedsuddannelser, der ved en analyse af målformuleringerne vurderes til at være på et højere niveau end kompetencerne i 6-ugers uddannelsen:

- 49694 Gerningsstedsbevaring for vagter (1 dag)
 - At oplyse virksomheder om muligheder for at forebygge kriminalitet, herunder anvendelse af DNA-væske
 - Psykiske reaktioner ved voldsomme hændelser
 - Vejlede kollegaer og vidner efter sådanne hændelser
- 49693 Vagtens møde med psykisk udfordrede (1 dag)
 - I forbindelse med psykiske udfordrede at demonstrere kendskab til adfærds- og reaktionsmønstre samt forskellige psykiske lidelser
 - Udvide kendskab til mulighed for hjælp fra offentlige myndigheder og frivillige organisationer
 - Udvide kendskab til relevant lovgivning, herunder serviceloven og psykiatriloven
- 49690 Security Awareness for vagter (1 dag)
 - Forholde sig til terrorbilledet ud fra sin rolle som vagt
 - Udvide kendskab til, hvordan undersøgelse af mistænkelige situationer foretages, herunder rapportere ud fra gældende instrukser og forholdsordre
- 49691 Sikkerhedsreceptionist (2 dage)
 - Udføre nødkaldsprocedurer og kommunikere med alarmcentral og myndigheder
 - Forstå sikkerhedsreceptionistens rolle i forbindelse med personskader, ulykker og brand
 - Imødekomme gæsters forventning til service
 - Have fokus på virksomhedens krav og behov
- 49692 Vagtens opg. ved st. ulykker og alvorlige hændelser (3 dage)
 - Udvide bevidsthed om vagtens rolle i beredskabssituationer
 - Optræde sikkerhedsmæssigt forsvarligt ved uvejr, brand, eksplosioner og voldelige forbrydelser
 - Demonstrere kendskab til forebyggende foranstaltninger, særlige risici samt håndtering af større menneskemængder
 - Foretage relevante prioriteringer ved beredskabssituationer, herunder foretage alarmering, modtage politi og redningstjeneste samt berolige mennesker ramt af panik
 - Have forståelse for psykiske reaktionsmønstre

Arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på ajourføring af kompetencer

Der er andre arbejdsmarkedsuddannelser, der stort set modsvarer kompetencerne i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, men som kan være relevante for alle vagtmedarbejdere, fordi der indgår kompetencer, som vagtmedarbejderne løbende kan have behov for at blive opdateret inden for. Det drejer sig f.eks. om arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på service, kommunikation og konflikthåndtering.

Herunder følger et uddrag af kompetencerne i de arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der direkte er fokus på ajourføring, samt uddannelser som det især kan være relevant for vagtmedarbejdere at deltage i flere gange for at opdatere deres kompetencer:

- 49685 Konflikthåndtering for vagter (1 dag)
 - Viden om konfliktfremmende og konfliktdæmpende adfærd
 - Anvendelse af denne viden som vagt
 - Kunne reflektere over egen praksis
 - Håndtere konflikter serviceorienteret og uden konfrontation
- 49687 Kulturmødet i vagt- og sikkerhedsarbejdet (1 dag)
 - Møde andre med rummelighed og accept
 - Løse konflikter med baggrund i dansk kulturforståelse
 - Møde andre i en mellemmenneskelig forståelse
 - Demonstrere viden om risiko for konflikter i kulturmødet
 - Forstå at tale- og kropssprog er forskellig afhængig af kulturel baggrund
- 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter (1 dag)
 - Udvide god kundeservice
 - Tilpasse kropssprog, sprog og attitude til forskellige opgaver og situationer
 - Føre god kommunikation med forskellige kundetyper
- 49689 Magtanvendelse under konflikter for vagter (1 dag)
 - Analysere og håndtere situationer, hvor brug af magt er nødvendig for at afværge ulykker eller skade på andre eller sig selv
 - Anvende støttende og ikke-smertefulde greb
 - Anvende fastholdelse og frigørelse hensigtsmæssigt
 - Forsvare sig over for et uretmæssigt angreb, herunder agere hensigtsmæssigt og demonstrere kendskab til udadreagerende adfærd
- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter (2 dage)
 - Være fortrolig med sidste ny viden inden for livredning og førstehjælp
 - Udføre korrekt førstehjælp og elementær brandbekæmpelse
 - Udvide fortrolighed med nye og ændret lovgivning for vagtbranchen
 - Udføre arbejdsopgaver ud fra gældende lovgivning
- 49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter (1 dag)
 - Holde sig teknisk opdateret på alarmsystemer
 - Udvide fortrolighed med principperne for AIA-anlægs opbygning, virkemåde og anvendelse i praksis
 - Identificere mulige årsager til alarmer
 - Foretage korrekt tilbagemelding til kontrolcentralen.

Arbejdsmarkedsuddannelser, hvor kompetencerne ikke også indgår i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse

Endelig er der to arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på eventsikkerhed, der ikke indgik i analysen af overlap mellem den grundlæggende vagtuddannelser og de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser (jf. afsnit 2.2 og afsnit 2.3).

Herunder et uddrag af kompetencerne i de to arbejdsmarkedsuddannelser:

- 48051 Event sikkerhed (2 dage)
 - Kan på en sikkerhedsmæssig korrekt måde medvirke ved afvikling af forskellige typer events
 - Demonstrere korrekt personlig fremtræden og adfærd
 - I praksis inddrage information fra f.eks. briefing og evalueringsplan i udførelsen af opgaver
 - Inddrage viden om procedurer og korrekt placering ved visitationer
 - Udvide forståelse for risici ved anvendelse af pyroteknik ved events
 - Rådgive om og medvirke ved teknisk opbygning af adgangskontrol og visitationsområder, herunder anvendelse af radiokommunikation
 - Viden om og i praksis kunne håndtere opsætning og nedtagning af gængse hegntyper
 - Demonstrere professionel adfærd ved frontstagearbejde
- 48052 Event sikkerhed – planlægning og ledelse (3 dage)
 - Planlægge, lede og vejlede i opbygning og afvikling af forskellige typer af events med baggrund i love, forskrifter, regler og bestemmelser
 - Vælge og anvende korrekt signal- og afspærringsmateriel, udfærdige bestillingslister, signalplaner m.m.
 - Vurdere, forebygge samt vejlede om risici ved events
 - Forberede og afholde briefing samt udfærdige actionscards
 - Projektere, planlægge og medvirke til opbygning af venue, herunder adgangskontrols- og visitationsområder
 - vejlede om optimale adgangsforhold for brandvæsen og ambulancetjeneste
 - Demonstrere kendskab til simple ledelsesprincipper og værktøjer

2.5 Sammenstilling mellem den nuværende og en tidligere grundlæggende vagtuddannelse

Desk researchen har omfattet en sammenstilling mellem arbejdsmarkedsuddannelsen 49697 *Grundlæggende Vagt* af 6 ugers varighed, der blev godkendt i 2020, og den tidligere uddannelse 45123 *Grundlæggende vagtuddannelse* af 3 ugers varighed, der blev godkendt i 2012.

Sammenstillingen er gennemført med henblik på at afdække mulige kompetenceudviklingsbehov for vagter, der har deltaget i en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.⁴

Det er vigtigt at være opmærksom på, at vagtmedarbejdere med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser kan have tilegnet sig en del af de kompetencer, der indgår i 6-ugers uddannelsen, gennem deltagelse i andre arbejdsmarkedsuddannelser eller i praksis gennem virksomhedsintern læring.

Herunder præsenteres mulige kompetenceudviklingsbehov for de vagtmedarbejdere, der ikke har deltaget i den grundlæggende af 6 ugers varighed.

I relation til "Service og kvalitet":

- Tage hensyn til branchens certificeringsordninger og kravsspecifikationer
- Forstå begreberne: Kerneydelser, periferydelser og serviceydelser.

I relation til "Rapportering":

- Arbejde ud fra principper i GDPR og persondataforordningen
- Principper for udarbejdelse af rapporter
- Anvendelse af foto- og videodokumentation

I relation til "Kommunikation og konflikthåndtering":

- I kommunikation og adfærd at inddrage viden om kulturforskelle, psykisk syge og udadreagerende mennesker
- Anvende praktisk konflikthåndtering (tidligere: *"... medvirke til, at konfliktsituationer undgås"*).

I relation til "Sikringsteknik":

- Udføre alarmpatrulje ud fra krav i "Forsikring og Pension" om sikringsniveauer og reaktionstider
- Anvende og forstå muligheden for kropsbårne kameraer
- Have kendskab til videorunderinger
- Forstå funktionerne i ADK (adgangskontrol) og ITV (intern tv-overvågning).

I relation til "Andre vagtrelaterede arbejdsfunktioner":

- Have viden om kontrolcenterassistent, sikkerhedsreceptionist, tryghedsvagt (psykiatri m.v.), værditransport, dørmænd, personbeskyttelse og kontrollør (bus, p-vagter m.fl.).

⁴ Der kunne i princippet være valgt en anden af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser, men ved at vælge arbejdsmarkedsuddannelsen, der blev godkendt allerede i 2012 (i stedet for en af de efterfølgende grundlæggende vagtuddannelser), bliver det tydeligt, hvor mange flere kompetencer deltagerne i 6-ugers uddannelsen tilegner sig sammenlignet med deltagerne i en kort grundlæggende vagtuddannelse.

I relation til "Security Awareness":

- Holde sig informeret om det aktuelle nationale trusselsbillede og løbende opdatere sin viden herom
- Have viden om bander og grupperinger samt visitationszoner
- Udvide skærpet opmærksomhed og handle hensigtsmæssigt ved afvigelser på normalbilledet
- Kende vagtens rolle i beredskabssituationer, herunder evakuering.

I relation til "Arbejdsmarkedsforhold og arbejdsmiljø" (kompetencerne indgår ikke i uddannelsen fra 2012):

- Skabe tryghed for den personlige sikkerhed og ansættelsesvilkår
- Udføre arbejdsopgaverne ergonomisk korrekt
- Udføre arbejdsopgaverne sikkerhedsmæssigt forsvarligt ved fare- og sikkerhedsskilte, anvendelse af personlige værnemidler, forstå sammenhæng mellem kost, søvn, motion og skifteholdsarbejde samt minimere risici ved alene-arbejde.

I relation til "Tekniske installationer" (kompetencerne indgik ikke i uddannelsen fra 2012):

- Forstå brugen af eltavler, varmeanlæg, vandtilførsel og central teknikstyring.

Som det fremgår af ovenstående sammenstilling af de to grundlæggende vagtuddannelser, er der markant flere kompetencer indskrevet i målformuleringen for den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse fra 2020 end i den tidligere vagtuddannelse fra 2012, der var af 3 ugers varighed.

3. Kompetenceudviklingsbehov for vagter

I dette kapitel sættes der fokus på kompetenceudviklingsbehov for vagtmedarbejdere.

Mens det foregående kapitel bygger på en research af arbejdsmarkedsuddannelserne, så bygger dette kapitel på de interview, der er gennemført med repræsentanter fra vagtvirksomheder samt de fire udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice. Læs mere om deltagerne i interview i bilag 4 og 5.

I kapitlet sættes der først fokus på kompetenceudviklingsbehov for vagtmedarbejdere med den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse kontra vagtmedarbejdere med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

Som tidligere nævnt i afsnit 2.5 er det vigtigt at være opmærksom på, at begge grupper af vagtmedarbejdere kan have tilegnet sig en del – eller alle – de kompetencer, der er beskrevet i dette kapitel. Dette enten gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser eller gennem intern læring i en vagtvirksomhed.

Efterfølgende beskrives behovet for revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser samt for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau.

Kapitlet afsluttes med en beskrivelse af virksomhedernes og skolernes øvrige forslag til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser, herunder uddannelser med fokus på vagtmedarbejdernes kompetencer til at anvende ny teknologi inden for vagtbranchen.

Det skal bemærkes, at der i nogen udstrækning er overensstemmelse mellem virksomhedernes og skolernes udsagn om vagternes kompetenceudviklingsbehov samt på behovet for udvikling og/eller revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser.

3.1 Udviklingsbehov for vagter med en 6-ugersuddannelse kontra vagter med en kortere uddannelse

Dette afsnit sætter fokus på de kompetenceudviklingsbehov, som virksomhederne og skolerne har peget på, at der er for vagtmedarbejdere med en 6-ugers uddannelse kontra vagtmedarbejdere med en af de tidligere, kortere uddannelser.

I desk researchen er det blevet afdækket, hvilke faglige temaer der slet ikke – eller i begrænset omfang – indgik i den 3-ugers grundlæggende vagtuddannelse fra 2012, set i relation til den grundlæggende vagtuddannelse af 6 ugers varighed. Deltagerne i 6-ugers uddannelsen får således tilegnet sig langt flere kompetencer sammenlignet med de tidligere grundlæggende vagtuddannelser (jf. afsnit 2.4).

Interviewpersonernes syn på forskellen på den nuværende og de tidligere grundlæggende vagtuddannelser

De fleste interviewpersoner fra virksomhederne har (naturligt nok) ikke overblik over forskellen på den 6-ugers grundlæggende og de tidligere uddannelser af kortere varighed, men de giver udtryk for, at det er godt, at deltagerne i dag får en længere grundlæggende vagtuddannelse end tidligere.

På trods af ovenstående oplever de fleste interviewpersoner fra virksomhederne ikke en stor forskel på kompetenceudviklingsbehovene for vagter, der har en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser, og de vagter der har 6-ugers uddannelsen.

Der er således interviewpersoner, der giver udtryk for, at uanset hvilke kompetencer vagtmedarbejderne har tilegnet sig på den grundlæggende vagtuddannelse, så er der behov for oplæring af vagterne i virksomheden i forhold til løsning af de konkrete arbejdsopgaver. Det samme gælder i forhold til de konkrete jobprofiler, som vagterne skal varetage, og i forhold til anvendelse af teknik, devices, alarmsystemer, registreringssystemer etc.

En af interviewpersonerne siger:

"Der er ikke den store forskel på folk, der kommer med en 3- eller 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse. Med de 6 uger er de klædt bedre på, men det er stadig det samme stykke arbejde, de skal udføre efterfølgende."

Andre interviewpersoner fra virksomhederne giver udtryk for, at uanset hvilken grundlæggende vagtuddannelse, deres medarbejdere har deltaget i, så mangler de den praktiske erfaring, som vagtvirksomheder har behov for, når uddannelsen er afsluttet.

En af interviewpersonerne siger:

"Uanset om vagter har den ene eller den anden uddannelse, så er de ikke klædt på til vagtbranchen. De mangler den praktiske erfaring."

En af interviewpersonerne giver udtryk for, at vagternes kompetencer efter uddannelsen mere handler om, hvad den enkelte deltager har fået ud af at deltage i den grundlæggende vagtuddannelse end af varigheden på uddannelsen.

Omvendt peger interviewpersoner fra skolerne på, at der er væsentlige forskelle på de kompetencer, som deltagerne får i 6-ugers uddannelsen sammenlignet med de tidligere, kortere uddannelser.

Kompetenceudviklingsbehov for vagter med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser

Interviewpersoner fra skolerne peger på et behov for, at vagterne med en af de tidligere udgaver af vagtuddannelsen deltager i kompetenceudvikling, der kan bringe deres kompetencer op på samme niveau som kompetencerne, der indgår i 6-ugers uddannelsen.

Derfor foreslår repræsentanterne fra skolerne, at der udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse, der specifikt har fokus på at opkvalificere de vagter, der ikke har den 6-ugers uddannelsen.

Øvrige kompetenceudviklingsbehov

I interviewene med virksomhedsrepræsentanterne bliver der peget på alle de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser som relevante kompetenceudviklingsbehov – igen uanset hvilken grundlæggende vagtuddannelse vagterne har deltaget i.

Nogle af interviewpersonerne peger på, at deres vagtmedarbejdere løbende har et behov for at deltage i arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på konflikthåndtering, kundeservice og kommunikation, f.eks.:

- 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter (1 dag)
- 49685 Konflikthåndtering for vagter (1 dag)

En del af interviewpersonerne er glade for arbejdsmarkedsuddannelser af 1 dags varighed med fokus på disse temaer, da de vurderer, at det svarer til virksomhedens behov, mens repræsentanter fra en af virksomhederne peger på, at 1-dagsuddannelsen 49685 *Konflikthåndtering for vagter* er for kort til, at vagterne reelt kan få et udbytte af deltagelsen.

Der er såvel virksomhedsrepræsentanter som repræsentanter fra skolerne, der ser et behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende uddannelser.

Samtidig er der interviewpersoner, der peger på, at 6-ugers uddannelsen enten ikke er tilstrækkelig, og/eller at uddannelsen er for komprimeret, set i relation til de mange faglige temaer der indgår i vagtuddannelsen. Derfor giver interviewpersonerne udtryk for, at der er behov for ændringer af 6-ugers uddannelsen.

Behovene for revision af arbejdsmarkedsuddannelser samt udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau vil blive beskrevet i det følgende afsnit.

3.2 Behov for revision af nuværende uddannelser – herunder arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau

Det har blandt andet været analysens formål at afdække eventuelle behov for revision af de nuværende arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice samt behov for arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende uddannelser. De behov, som virksomhederne og skolerne har peget på, præsenteres i det følgende.

Revision af den grundlæggende vagtuddannelse

Som tidligere nævnt er der interviewpersoner fra virksomhederne, der ønsker, at den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse bliver mere praksisorienteret, så vagterne i højere grad kan indgå i virksomhedernes vagtopgaver umiddelbart efter uddannelsen afslutning.

Der er desuden virksomhedsrepræsentanter, der peger på, at uddannelsens indhold er relevant, men at der er behov for, at deltagerne får en større indsigt i, hvad de forskellige vagtopgaver, de skal løse ude i virksomhederne. En leder fra en af vagt virksomhederne siger:

"... de skal vide mere om, hvad de forskellige vagtopgaver består i, for de har nogle helt andre forventninger, end det der er realiteten i branchen. Vi bruger sindssyg mange ressourcer på at ansætte dem, og så er de ude igen efter en uge, fordi de ikke ved, hvad de går ind til."

En anden af de interviewede ledere siger:

"Medarbejderne er ikke klædt ordentligt på, selvom de har været på uddannelse i 6 uger. Man burde dele uddannelsen op, så man med den første del f.eks. kunne blive servicevagt, og så man efterfølgende kan tage en gren som patruljevagt eller centervagt osv."

Nogle af interviewpersonerne fra såvel virksomhederne som skolerne ønsker, at strukturen på den grundlæggende vagtuddannelse ændres, så deltagerne efter en grundlæggende del af uddannelsen skal supplere med specialiseringsmoduler, der er rettet mod de jobprofiler, de ønsker at arbejde inden for, f.eks. alarmpatruljevagt, runderende vagt, servicevagt, kontrolassistentvagt, tryghedsvagt inden for psykiatrien, værditransport etc.

En af de interviewede vagtmedarbejdere, der har deltaget i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, siger:

"Den grundlæggende vagtuddannelse er god, men der skal være mulighed for nogle efteruddannelsesforløb i forhold til forskellige typer af vagtjob."

En leder fra en af vagtvirksomhederne siger:

"Det kunne være fint, hvis der var relevante arbejdsmarkedsuddannelser målrettet forskellige jobfunktioner, som deltagerne i den grundlæggende vagtuddannelse kunne deltage i umiddelbart efter afslutningen af uddannelsen. Der går alligevel nogle dage fra afslutning af uddannelsen, til medarbejderne efter ansættelse i et vagtfirma kan få deres vagtkort."

Interviewpersoner fra flere af skolerne peger på, at den grundlæggende vagtuddannelse er blevet for fagligt indholdsrig, selvom uddannelsens længde er blevet forlænget til 6 uger. Skolerepræsentanterne fortæller, at der er virksomheder, der forventer, at vagterne kan agere i praksis umiddelbart efter deltagelse i den grundlæggende vagtuddannelse, men at det ifølge skolerne er urealistisk, selvom om skolerne gør, hvad de kan for at bygge bro mellem teorien og anvendelse af denne i praksis.

En af de interviewede virksomhedsrepræsentanter ønsker, at den grundlæggende vagtuddannelse i højere grad omfatter kompetencer i relation til rapportskrivning.

Nogle af virksomhedsrepræsentanterne kommer dog også med forslag til, hvad der ikke behøver at være indeholdt i den grundlæggende vagtuddannelse. To af interviewpersonerne siger følgende:

"Teknik på arbejdsmarkedsuddannelsen er ligegyldig, for der findes så mange forskellige anlæg på markedet, som de kun kan lære at betjene ude i den konkrete vagtvirksomhed."

"Det er ikke relevant med undervisning i, hvordan vagterne skal reagere i katastrofer, for det er noget, der aftales i samarbejde med kunderne, og derfor er det ikke relevant i en arbejdsmarkedsuddannelse."

Enkelte af de interviewede vagtmedarbejdere fortæller, at det har været let for dem at deltage i og bestå 6-ugers uddannelsen.

En af interviewpersonerne, der har en gymnasial baggrund, siger desuden følgende om uddannelsen:

"6-ugers uddannelsen var fin, men for at være helt ærlig så var den meget langtrukket ... der er meget learning by doing, så det meste kan man først lære ude i virksomhederne."

Andre vagtmedarbejdere giver udtryk for, at den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse er meget komprimeret, og at mange af deltagerne havde svært ved at følge med i undervisningen. Det er således ikke alle deltagere i uddannelsen, der har gode forudsætninger for at sætte sig ind i uddannelsens faglige indhold på 6 uger.

Behov for arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau

I dette afsnit sættes der fokus på behov for arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende inden for vagtservice.

Det er kun nogle få af repræsentanterne fra de 12 vagtvirksomheder, der kan pege på behov for arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende. En del af interviewpersonerne har ikke tilstrækkelig indsigt i indholdet i arbejdsmarkedsuddannelsernes indhold til, at de kender niveauet, men flere af dem kan forholde sig til uddannelsernes varighed, som de typisk ønsker skal være på 1-2 dage.

Interviewpersonerne fra de fire skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, har naturligvis god indsigt i uddannelsernes indhold, og de har også forslag til, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau der er behov for. Disse forslag bygger dels på skolernes erfaringer med gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser, herunder deltagerne evaluering af uddannelsernes indhold, og dels på skolernes viden om vagtbranchens udvikling.

Der er interviewpersoner fra skolerne, der peger på, at nogle af deltagerne i arbejdsmarkedsuddannelserne ikke er tilfredse med det faglige niveau i uddannelserne. Dette hænger ifølge skolerne sammen med, at der er en del overlap mellem kompetencerne i den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse, og de arbejdsmarkedsuddannelser som vagterne kan deltage i efterfølgende. Da de fleste af arbejdsmarkedsuddannelser har en varighed på blot 1 dag, oplever skolerne, at det er vanskeligt i tilstrækkelig grad at bygge ovenpå de kompetencer, vagterne allerede har tilegnet sig på den grundlæggende vagtuddannelse.

Herunder præsenteres de arbejdsmarkedsuddannelser, hvor virksomhederne og/eller skolerne peger på, at der er behov for et højere niveau – samt argumentationen for behovet.

Vagtens opgaver i relation til psykisk udfordrede

Den eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, 49693 *Vagtens møde med psykisk udfordrede*, har en varighed på 1 dag.

Der er interviewpersoner, der peger på, at vagtens arbejde med psykisk udfordrede har ændret karakter, siden arbejdsmarkedsuddannelsen blev etableret.

En interviewperson siger følgende om den nuværende arbejdsmarkedsuddannelse:

"Man får ikke noget ud af at deltage i uddannelsen, når den kun er på én dag. Uddannelsen burde være mere omfattende."

En anden af interviewpersonerne siger følgende om uddannelsen:

"Dengang uddannelsen kom, handlede det om psykisk syge på gader og stræder, men i dag er der også vagter, der arbejder på bosteder, asylcentre og institutioner. Vi har ikke kompetencer og kendskab til at være "inden for murene". Der er meget forskel på den kompetence i forhold til psykisk syge, som f.eks. centervagten skal have, og så det som vagter på f.eks. bosteder/bofællesskaber skal have, og hvor de fungerer som tryghedsvagter for personalet – og altså ikke kun på gader og stræder."

Det anbefales, at den nuværende arbejdsmarkedsuddannelse 49693 *Vagtens møde med psykisk udfordrede* fastholdes med den nuværende varighed på 1 dag, og at der udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse på et højere niveau og med fokus på arbejdsopgaverne som tryghedsvagt på institutioner for psykisk udfordrede på 2 dage.

Konflikthåndtering

Der eksisterer én arbejdsmarkedsuddannelse med specifik fokus på konflikt håndtering. Denne arbejdsmarkedsuddannelse er 49685 *Konflikthåndtering for vagter*, der har en varighed på 1 dag.

Der er såvel vagtmedarbejdere som ledere fra vagtvirksomheder, der under interviewene giver udtryk for, at der er behov for en længevarende arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konflikt håndtering. Dette ikke mindst fordi vagtmedarbejderne ofte står alene i konfliktsituationer, og det er vigtigt, at de har kompetencer, der i højere grad gør dem i stand til at løse konflikter på den bedst mulige måde.

En af interviewpersonerne siger:

"Konflikthåndtering får man ikke noget ud af, når man kun skal være på uddannelsen én dag!"

En anden interviewperson siger:

"Der er behov for et længere konflikt håndteringskursus; det giver ingen mening, at det kun er 1 dag... især når der også er prøve... det burde være på 5 dage, for 1 dag giver ingen mening. Deltagerne kan ikke nå at lære nok på 1 dag."

En af de andre interviewpersonerne peger på, at konflikt håndtering kan være meget forskellig i forhold til de forskellige målgrupper, der er for vagtens arbejdsopgaver, herunder ikke mindst i forhold til personer med psykiske udfordringer, og at uddannelsen derfor bør have en længere varighed.

En tredje interviewperson bliver under interviewet overrasket over at høre, at der ikke længere er en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konflikt håndtering for vagter med en varighed på 5 dage, og interviewpersonen foreslår, at der udvikles en ny 5-dages arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konflikt håndtering. Dette bl.a. for at sikre, at der på uddannelsen er tid til, at vagterne kan få udviklet deres kompetencer til konflikt håndtering gennem deltagelse i rollespil.

Samtidig er der interviewpersoner fra skolerne, der giver udtryk for, at indholdet i den 1-dags arbejdsmarkedsuddannelse 49685 *Konflikthåndtering for vagter* reelt ikke er mere omfattende, end det skolerne underviser i på den grundlæggende vagtuddannelse.

Dermed er vagtmedarbejdernes muligheder for at øge deres kompetencer gennem deltagelse i 1-dagsuddannelsen, ifølge interviewpersonerne, ikke til stede.

Omvendt er der interviewpersoner fra nogle af vagtvirksomheder, der fortæller, at de anvender 1-dagsuddannelsen, og de er glade for, at vagtmedarbejderne har denne mulighed for at få repeteret deres kompetencer i konflikthåndtering på en kortvarig uddannelse (jf. afsnit 4.1).

Ovenstående taler for både at fastholde den 1-dags arbejdsmarkedsuddannelse i konflikthåndtering og at udvikle en ny arbejdsmarkedsuddannelse i konflikthåndtering på et højere niveau og med en længere varighed. En længerevarende arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konflikthåndtering målrettet vagter bør i målformuleringen have fokus på, at deltagerne bl.a. tilegner sig kompetencerne til konflikthåndtering i praksis gennem deltagelse i praktiske øvelser som f.eks. rollespil.

Inden der udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konflikthåndtering specifik for vagter, bør det undersøges, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på konflikthåndtering i AMU's Fælleskatalog, som kan være relevant for vagtvirksomhederne i stedet for.

Kundeservice

Der eksisterer to arbejdsmarkedsuddannelser, hvor en del af de kompetencer, der indgår i målformuleringerne, har fokus på kundeservice.

Den ene arbejdsmarkedsuddannelse er 49688 *Kundeservice og kommunikation for vagter*. Arbejdsmarkedsuddannelsen har en varighed på 1 dag, og som det fremgår af uddannelsens titel er der både fokus på kundeservice og på kommunikation.

Der står følgende om kundeservice i arbejdsmarkedsuddannelsens målformulering:

"I forbindelse med kundeservice: At udvise god kundeservice. Betydningen af god kundeservice i en vagtvirksomhed."

Den anden arbejdsmarkedsuddannelse er 49691 *Sikkerhedsreceptionist*. Som det fremgår af titlen på arbejdsmarkedsuddannelsen, så er der specifikt fokus på jobprofilen som sikkerhedsreceptionist. Arbejdsmarkedsuddannelsen har en varighed på 2 dage.

Der står følgende om kundeservice i arbejdsmarkedsuddannelsens målformulering:

"I forbindelse med service: Imødekomme gæsters forventninger til service. Have fokus på gæsters ønsker."

Som det fremgår af ovenstående, har den 1-dags arbejdsmarkedsuddannelse kun delvist fokus på kundeservice, og det samme gælder den 2-dages arbejdsmarkedsuddannelse, der er målrettet sikkerhedsreceptionister.

Ifølge interviewpersonerne indgår service som en hel central del af alle typer af vagt-opgaver, og det er derfor vigtigt for vagtvirksomhederne, at vagtmedarbejderne kan yde god kundeservice.

En af interviewpersonerne siger:

"Det kræver dannelse og fleksibilitet at arbejde som vagt. Stigmatiseringen om vagten, som den med de store overarme og armene lagt over kors, er heldigvis ved at forsvinde, i dag handler det mere om service."

En leder fra en vagtvirksomhed giver udtryk for, at der er behov for en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på kundeservice på et højere niveau end de nuværende arbejdsmarkedsuddannelser. Lederen siger:

"Vagterne skal vide mere om kundeservice. Der er behov for efteruddannelse inden for service, for vagterne skal være langt mere servicemindede, og de skal ikke være 'bange for' at tømme en skraldespand eller en opvaskemaskine, hvis det er dét, kunden har brug for."

Selvom der givetvis er mange vagtvirksomheder, der ved intern læring bidrager til, at vagtmedarbejderne udviser god kundeservice, peger interviewene på behov for udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med mere fokus på kundeservice end de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice, hvor kundeservice kun indgår i en del af målformuleringerne.

Inden der udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på kundeservice specifikt for vagter, bør det undersøges, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på kundeservice i AMU's Fælleskatalog, som kan være relevant for vagtvirksomhederne i stedet for.

Kommunikation

Interviewpersonerne fra virksomhederne peger på, at det er vigtigt, at vagtmedarbejderne lærer mere om kommunikation. En mellemlider fra en af virksomhederne siger:

"Der er vigtigt, at der udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse specifikt med fokus på kommunikation – og hvor vagterne lærer mere om kommunikation, end de gør nu."

En anden interviewperson siger:

"Der bør udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på både kommunikation i forhold de kunder og målgrupper, som vagten møder i jobfunktionen, og på kommunikation internt i virksomheden såvel mellem vagterne indbyrdes som mellem arbejdslederne og vagtmedarbejderne."

Der eksisterer én arbejdsmarkedsuddannelse, hvor der især er fokus på kommunikation: 49688 *Kundeservice og kommunikation for vagter*, der har en varighed på 1 dag, men som det fremgår af arbejdsmarkedsuddannelsens titel har arbejdsmarkedsuddannelsen fokus på såvel kommunikation som kundeservice.

Der står følgende om kommunikation i arbejdsmarkedsuddannelsens målformulering:

"I forbindelse med kundeservice: ... At tilpasse sit kropssprog, sprog og sin attitude til forskellige opgaver og situationer."

"I forbindelse med kommunikation: At føre god kommunikation med forskellige kundetyper."

Der er en anden arbejdsmarkedsuddannelse inden for vagtservice, hvor kommunikation også indgår i en del af målformuleringen. Det drejer sig om arbejdsmarkedsuddannelsen 49685 *Konflikthåndtering for vagter*, der har en varighed på 1 dag. Der står følgende om kommunikation i målformuleringen:

"I forbindelse med kommunikation som værktøj ved konflikter: Kendskab til, at kommunikation skaber og løser konflikter. Aflæse og anvende kropssprog."

Interview af repræsentanter fra vagtvirksomhederne peger på behovet for udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på kommunikation med såvel kunder, gæster og brugere, som vagtmedarbejderne møder i jobfunktionen, som på intern kommunikation i vagtvirksomhederne.

Inden der udvikles en ny arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på kommunikation specifikt for vagter, bør det undersøges, om der er relevante arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på kundeservice i AMU's Fælleskatalog, som kan være relevant for vagtvirksomhederne i stedet for.

3.3 Øvrige behov for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser

I dette afsnit sættes der fokus på virksomhedernes og skolernes forslag til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser. Forslagene præsenteres herunder.

Ajourføring af den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse

Der er interviewpersoner fra vagtvirksomhederne, der foreslår, at der udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af den grundlæggende vagtuddannelse.

En af interviewpersonerne siger følgende:

"Jeg vil foreslå, at der udvikles et formaliseret brushupkursus, som vagterne skal deltage i hvert andet eller hvert fjerde år. Man skal som vagt kunne spotte tyveknægte og ballademagere, og de ser måske anderledes ud i dag end i 1996, hvor de tog 3-ugersuddannelsen. Kurset skulle indeholde et par timer inden for hvert tema over to dage, og så kunne man efterfølgende gå i dybden med de mere specialiserede arbejdsmarkedsuddannelser, hvis man havde behov for det eller fandt interesse i det. Så kunne man få de nyeste opdateringer og samtidig netværke med de andre i branchen... Når medarbejderne har været på brushup, kan det som en sideeffekt afføde behov for deltagelse i andre arbejdsmarkedsuddannelser, så vagterne bliver endnu dygtigere."

Nogle af interviewpersonerne fra skolerne forholder til forslaget om udvikling af en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af den grundlæggende vagtuddannelse. Selvom interviewpersonerne forholder sig positivt til tankerne om en ajourføringsuddannelse for vagter, ser de også nogle udfordringer.

En af interviewpersonerne siger:

"Der eksisterer en 2-dages arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af bl.a. retsregler, og denne er relevant for alle vagtmedarbejdere, der ikke har en nyere grundlæggende vagtuddannelse, da der sker rigtig meget på det område. Hvis man skal repetere alt det, der er blevet undervist i på den grundlæggende vagtuddannelse, så er det en umulig opgave på så kort tid, så det kan kun blive nogle nedslagspunkter, og under alle omstændigheder bør den være på 3 dage."

Forslaget afføder desuden en debat om, at det kan blive en udfordring at udarbejde en prøve til arbejdsmarkedsuddannelsen, hvis denne skal indeholde alle de faglige temaer, der indgår i den grundlæggende vagtuddannelse. Prøvespørgsmålene vil derfor indirekte definere, hvad der skal undervises i.

En af interviewpersonerne siger:

"Hvis der reelt kun er to timer til undervisning i alle de forskellige faglige temaer, der indgår i den grundlæggende vagtuddannelse, så bliver vi nødt til specifikt at prioritere dét, som deltagerne kommer til prøve i, for ellers har de ikke en chance for at bestå prøven."

På baggrund af ovenstående kan det anbefales, at der udvikles en 2-dages arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af udvalgte faglige temaer, der indgår i den grundlæggende vagtuddannelse.

Ajourføring af vagter, der har en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser

Som det fremgår af afsnit 2.5, der sammenstiller den nuværende og en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser, så er der tilføjet væsentligt flere kompetencer i 6-ugers uddannelsen.

Interviewpersonerne fra virksomhederne giver udtryk for, at de ikke oplever væsentlige forskelle i kompetenceudviklingsbehov for vagtmedarbejdere med 6-ugers uddannelsen og vagtmedarbejdere med en af de tidligere, kortere uddannelser.

Omvendt er der interviewpersoner fra nogle af skolerne, der mener, at der er bør udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse, der specifikt har fokus på at opkvalificere de vagter, der ikke har 6-ugers uddannelsen, så de kan tilegne sig de specifikke kompetencer, der ikke indgik i den tidligere uddannelse, de deltog i.

Da flere af de virksomhedsrepræsentanter, der har deltaget i interview, ikke mener, at der i praksis er den store forskel på vagternes kompetenceudviklingsbehov, selvom de har deltaget i forskellige grundlæggende vagtuddannelser, kan det ikke anbefales, at der udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på ajourføring af vagter med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser.

Forståelse og anvendelse af teknologi i vagtbranchen

Der er nogle af interviewpersonerne, der peger på, at teknologien inden for vagtbranchen er blevet mere kompleks, og at der derfor er behov for en arbejdsmarkedsuddannelse, hvor vagtmedarbejderne får en større forståelse for teknologi og for anvendelse af teknologi inden for vagtbranchen.

En af interviewpersonerne siger:

“Teknologien er blevet mere kompleks, og overvågningen er blevet mere kompleks, og der er behov for, at vagterne lærer mere om tilgangen til teknologi, for det er umuligt for dem at lære og kende alle former for f.eks. alarmsystemer. Mange vagtmedarbejdere har en dårlig tilgang til teknologi. Der er mange nye teknologier i vagtbranchen, og det kræver både dannelse og fleksibilitet. Derfor skal der mere uddannelse til, og man skal gå mere i dybden, for mange vagter har svært ved at omstille sig.”

Interviewpersonerne påpeger, at der er et behov for, at vagterne deltager i kompetenceudvikling, der giver dem indsigt i risikoen for cyberangreb samt i de nødvendige sikkerhedsprocedurer, der er centrale på mange af de arbejdspladser, hvor vagterne udfører deres arbejde.

En interviewperson siger følgende:

“Det er vigtigt at få fjernet vagternes teknologiforskrækkelse, men det kan ikke nås på to dage. For eksempel er mange alarmsystemer grundlæggende ens, og hvis man har teknologiforståelsen, så kan man intuitivt anvende mange alarmsystemer, hvis man kan betjene ét.”

Der eksisterer én arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på teknologi, men denne har specifikt fokus på alarmsystemer: 49696 *Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter*, der har en varighed på 1 dag.

Inden der udvikles en arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på forståelse og anvendelse af teknologi, der har en varighed på mere end 2 dage, kan det anbefales, at det undersøges nærmere, om vagtbranchen ser et behov herfor.

Arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på specifikke jobprofiler.

Der er interviewpersoner fra såvel vagtvirksomheder som skoler, der giver udtryk for, at der er behov for udvikling af arbejdsmarkedsuddannelser, der har fokus på specifikke jobprofiler inden for vagtbranchen.

Der er netop udviklet en ny arbejdsmarkedsuddannelse, der er målrettet vagter, der arbejder på byggepladser, og der er interviewpersoner, der forslår, at der i lighed hermed udvikles arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på andre jobprofiler, som f.eks. centervagt, butikskontrollant, alarmpatruljevagt, vagtassistent, havnevagt samt vagter inden for værditransport.

Nogle af interviewpersonerne forslår, som tidligere nævnt i afsnit 3.2, at nye arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på de forskellige jobprofiler så vidt muligt gennemføres i forlængelse af den grundlæggende vagtuddannelse, som led i en ændring af strukturen på den nuværende uddannelse af 6-ugers varighed.

Andre interviewpersoner forslår, at der under alle omstændigheder udvikles arbejdsmarkedsuddannelser rettet mod specifikke jobprofiler.

Det anbefales, at der udvises varsomhed med at udvikle nye arbejdsmarkedsuddannelser rettet mod mere end 1-2 jobprofiler, hvor der er et helt særligt behov for kompetenceudvikling, da det vurderes, at det kan blive vanskeligt at samle deltagere til disse arbejdsmarkedsuddannelser.

Ovenstående anbefaling forudsætter dog, at der ikke gennemføres en større strukturel ændring af 6-ugers uddannelsen, så deltagerne i en grundlæggende del af uddannelsen skal supplere med specialiseringsmoduler inden for forskellige jobprofiler. Ved en sådan strukturel ændring af den grundlæggende vagtuddannelse ville nogle vagtmedarbejdere med en tidligere grundlæggende vagtuddannelse dog også med fordel kunne deltage i de nye arbejdsmarkedsuddannelser, hvis de f.eks. skifter arbejdsopgaver til en jobprofil, de ikke tidligere har arbejdet inden for.

Kort om andre ønsker til udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser

Herunder en kort præsentation af andre ønsker til udvikling af nye arbejdsuddannelser, som enkelte interviewpersoner har peget på:

- Betjening af alarmer
- Anvendelse af video i vagtarbejdet
- Radiokommunikation i vagtarbejde
- Vagtens arbejde i havne

Det anbefales, at der ikke udvikles nye arbejdsmarkedsuddannelser i relation til ovenstående ønsker, da det vurderes, at det vil være vanskeligt at få tilstrækkelig med deltagere til at gennemføres uddannelserne. Det kan i stedet overvejes, at ønsker kan indgå – i større udstrækning end nu – i den grundlæggende vagtuddannelse.

Endelig er der en interviewperson, der peger på et behov for en eventuddannelse, der specifikt kan modsvare det kursus, som DBU kræver af vagterne og øvrige medarbejdere, når de skal fungere som vagter ved fodboldkampe – og som vagtvirksomhederne skal betale for.

Det vurderes, at en sådan arbejdsmarkedsuddannelse ville være i strid med AMU-lovgivningens regler om, at der ikke må udvikles arbejdsmarkedsuddannelser, der er i konkurrence med private udbydere.

Erhvervsuddannelsen Sikkerhedsvagt

Der er interviewpersoner fra såvel virksomhederne som skolerne, der giver udtryk for, at en grundlæggende vagtuddannelse, der gennemføres som en arbejdsmarkedsuddannelse på 30 dage, ikke giver vagterne den fornødne uddannelse. Ifølge interviewpersonerne er den grundlæggende heller ikke tilstrækkelig, selvom vagtmedarbejderne deltager i arbejdsmarkedsuddannelser på et højere niveau end de eksisterende.

Interviewpersonerne ønsker, at vagterne fremadrettet uddannes gennem deltagelse i erhvervsuddannelsen *Sikkerhedsvagt*. Dette forslag bliver belyst nærmere i afsnittet *4.2 Øget behov for vagter med en erhvervsuddannelse*.

4. Kompetenceudvikling i vagtvirksomhederne

I dette kapitel belyses vagtvirksomhedernes fokus på kvalificering og kompetenceudvikling af deres vagtmedarbejdere. Kapitlet tager udgangspunkt i de gennemførte interview med medarbejdere, mellemledere og ledere i 12 vagtvirksomheder. Læs mere om interviewene i bilag 5.

Kapitlet starter med at beskrive virksomhedernes anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice. Efterfølgende beskrives det øgede behov for vagter med en erhvervsuddannelse, som nogle af virksomhederne peger på.

I de to efterfølgende afsnit sættes der fokus på virksomhedernes anvendelse af intern kompetenceudvikling samt på virksomhederne anvendelse af uddannelsesplanlægning.

I kapitlets sidste afsnit præsenteres nogle refleksioner over, hvordan skolerne kan bidrage til vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling.

4.1 Virksomhedernes anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice

Der er store variationer i, hvor meget de interviewede vagtvirksomheder anvender arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice.

Nogle vagtvirksomheder anvender aldrig – eller meget sjældent – arbejdsmarkedsuddannelserne. Der er således fire af de 12 vagtvirksomheder, der har deltaget i interview, der ikke benytter sig af arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice til kompetenceudvikling af deres medarbejdere.

Det er især de store vagtvirksomheder, der anvender arbejdsmarkedsuddannelserne jævnligt til deres vagtmedarbejdere.

Det fremgår af interviewene, at nogle af de virksomheder, der er certificerede, kun lige opfylder de formelle krav, som certificeringen stiller til vagternes deltagelse i kompetenceudvikling. Det er desuden således, at denne kompetenceudvikling i nogle virksomheder udelukkende gennemføres som kurser internt i virksomheden og ikke ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser.

Når repræsentanterne fra vagtvirksomheder skal pege på, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser de især anvender, så peger de på arbejdsmarkedsuddannelser, der har fokus på kundeservice, kommunikation og konflikthåndtering.

En leder fra en af de virksomheder, der anvender den 1-dagsuddannelsen 49685 *Konflikthåndtering for vagter*, siger:

”Vi vil gerne have, at vores medarbejdere deltager i konflikthåndtering... der er et løbende behov for det... Vi er glade for, at vores medarbejdere har mulighed for at få repeteret deres kompetencer i konflikthåndtering.”

En anden leder siger:

"Det er oplagt at sende medarbejdere på kurser i konflikthåndtering og kommunikation. Det er f.eks. vigtigt i forhold til at være byggepladsvagt, hvor der let opstår mange konflikter, samt i forhold til psykisk syge."

Flere af de vagtmedarbejdere, der har deltaget i interview, peger på vigtigheden af at deltage i arbejdsmarkedsuddannelser i relation til kommunikation og konflikthåndtering. En af medarbejderne siger:

"Alle steder er der behov for konflikthåndtering, psykologi og viden om adfærd og hvordan mennesker agerer. God ting for alle at få baggrundpsykologi, f.eks. når vi arbejder som tryghedsvagter i boligselskaber."

En anden vagtmedarbejder peger på, at det er godt, at vagterne deltager i arbejdsmarkedsuddannelser i relation til konflikthåndtering, kulturforståelse og kommunikation, men at det ville være godt for vagterne at deltage i disse arbejdsmarkedsuddannelser hvert år.

Udover arbejdsmarkedsuddannelserne med fokus på kundeservice, kommunikation og konflikthåndtering, fortæller repræsentanterne fra de interviewede vagtvirksomheder, at vagtmedarbejderne bl.a. deltager i arbejdsmarkedsuddannelserne:

- 49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter
- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg, vagter og
- 49691 Sikkerhedsreceptionist.

Flere af interviewpersonerne giver udtryk for, at de på den ene side gerne vil anvende arbejdsmarkedsuddannelserne mere, men at det er svært for dem at få vagtplanerne til at gå op, når medarbejderne skal deltage i arbejdsmarkedsuddannelser. Dette gælder især de mindre vagtvirksomheder.

Det er udelukkende de store virksomheder, der kan samle et helt hold af vagtmedarbejdere til deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, og da flere af skolerne kun sjældent udbyder arbejdsmarkedsuddannelser som åbne hold, er det svært for de øvrige virksomheder at få medarbejdernes deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne passet ind i den daglige drift.

Nogle af virksomhederne peger på, at de oplever, at deres kompetenceudviklingsbehov er så specifikke, at det ikke kan tilgodeses i AMU, f.eks. i relation til teknik, alarmsystemer etc. Der er interviewpersoner fra virksomhederne, der fortæller, at de i stedet for anvender interne kompetenceudvikling.

Interview af repræsentanter fra virksomhederne viser, at der er nogle af interviewpersonerne, der ikke har kendskab til kompetenceudvikling gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser. Der er ligeledes nogle af interviewpersonerne, der ikke kender de økonomiske betingelser for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne, f.eks. deltagerbetaling, VEU-godtgørelse og evt. støtte fra kompetencefonden.

Det fremgår dog af interviewene, at det ikke er økonomien ved deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelserne, der opleves som en barriere for deltagelsen.

4.2 Øget behov for vagter med en erhvervsuddannelse

Nogle af de interviewede virksomheder oplever, at den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse er utilstrækkelig i forhold til de mangeartede og stadig mere komplekse arbejdsfunktioner, som vagtmedarbejderne skal varetage.

Som tidligere nævnt er der virksomhedsrepræsentanter, der derfor foreslår, at vagterne efter den grundlæggende vagtuddannelse skal deltage i specialiseringsmoduler (jf. afsnit 3.2).

Andre virksomheder fortæller, at de – alt andet lige – vil foretrække, at deres vagtmedarbejdere bliver uddannet gennem erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt i stedet for gennem den grundlæggende vagtuddannelse.

Virksomhedsrepræsentanterne siger bl.a.:

"Medarbejderne ved mere, når de har været på erhvervsuddannelsen. De kan flere grundprincipper, når de kommer til os, og så deltager de i intern oplæring i praktikperioderne."

"Vi har haft elever, og man kan bedre komme i dybden og forme dem. De bliver mere modne under eud."

"Erhvervsuddannelsen er, alt andet lige bedre, end den grundlæggende vagtuddannelse."

"Eud-eleverne får et bedre kendskab til flere aspekter, og de får flere redskaber, men det er personligheden og kemien, der er afgørende for, om det er dem, vi ansætter."

Skolerne giver udtryk for, at det giver god mening, at virksomhederne ansætter erhvervsuddannelseselever, da disse får en langt bedre uddannelse end dem, der deltager i den grundlæggende vagtuddannelse.

En repræsentant fra en af skolerne fortæller følgende om en elev, der er i gang med erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt:

"Der er en elev på erhvervsuddannelsen, som har været vagt i 16 år, men som nu tager erhvervsuddannelsen. Han har i sit job 32 skærme at overvåge – samtidig med at han skal kunne konflikthåndtering og skabe relationer. Hvis ikke man har indsigt i fagene på et dybere niveau, så er det svært at omsætte undervisningen til praktisk viden. Man skal kunne holde mange bolde i luften, være omstillingsparat. Der er ligeledes mange nye teknologier i vagtbranchen, som de skal kunne anvende."

Andre interviewpersoner giver udtryk for, at erhvervsuddannelsen først kan få større udbredelse, når og hvis den grundlæggende vagtuddannelse nedlægges.

En af interviewpersonerne siger:

"Der er for få vagtvirksomheder, der satser på erhvervsuddannelsen, og hvis man ikke lukker den grundlæggende vagtuddannelse, så sker der ikke mere. Virksomhederne glemmer deres sociale ansvar med at tage erhvervsuddannelseselever."

Virksomhedsrepræsentanterne peger på nogle udfordringer i forhold til at ansætte erhvervsuddannelseselever. En leder fra en af vagtvirksomhederne siger:

"Vi har elever, og vi prøver at plukke nogle af de bedste. Nogle af de elever, vi har, er RIGTIG gode. Det er lidt et problem, at eleverne typisk er 18-21 år."

En af udfordringer ved at ansætte de helt unge elever er – ifølge virksomhederne – at de unge typisk ikke er lige så modne, som de fleste af de vagter, der har deltaget i den grundlæggende vagtuddannelse.

En anden udfordring i forhold til ansættelse af erhvervsuddannelseseleverne er ifølge såvel virksomhederne som skolerne, at mange potentielle deltagere ikke oplever et incitament for at deltage i erhvervsuddannelsen fremfor at deltage i den grundlæggende vagtuddannelse. En af virksomhedsrepræsentant siger:

"Det er et stort problem, at der hverken er jobmæssige eller økonomiske incitamenter til at vælge end frem for AMU, for vagterne får den samme løn, når de har afsluttet uddannelsen, og de løser de samme arbejdsopgaver."

Endelig kan det være en udfordring for især de mindre virksomheder, at de skal undvære eleverne i længere perioder, når eleverne skal deltage i hovedforløb på skolerne.

Der er interviewpersoner fra skolerne, der peger på, at der skal gøres noget mere for at fastholde eleverne i uddannelserne. Det kan dog være vanskeligt at fastholde eleverne, fordi eleverne kan få ansættelse i en vagtvirksomhed til fuld løn, kort tid efter at de er startet på det første hovedforløb. Som elever kan de først se frem til at få den samme løn, som vagtmedarbejderne med en arbejdsmarkedsuddannelse får, når de har gennemført hele erhvervsuddannelsen.

Hvis virksomhederne kan fastholde eleverne i erhvervsuddannelsen, kan det ifølge nogle af interviewpersonerne være en god gevinst for virksomhederne, da der er en høj medarbejderomsætning blandt vagtmedarbejderne med en grundlæggende vagtuddannelse.

Ifølge interviewpersonerne kan den høje medarbejderomsætning i vagtbranchen hænge sammen med, at en del ledige får mulighed for at deltage i den grundlæggende vagtuddannelse, fordi de er ledige, og ikke fordi de er specifikt motiverede for at arbejde i branchen. Når nogle af disse uddannede vagter får mulighed for at få arbejde i den branche, de kom fra, er der mange af dem, der går tilbage til den branche, bl.a. fordi de kan få en højere løn.

Hvis virksomhederne er i stand til at fastholde deres erhvervsuddannelseselever gennem hele uddannelsesforløbet, kan de få medarbejdere, som de løbende kan opkvalificere og præge internt i virksomhederne, samtidig med at eleverne får tilegnet sig flere kompetencer på erhvervsuddannelsen, end det er tilfældet med de vagter, der har en grundlæggende vagtuddannelse.

Som eksempel nævner en af skolerne, at der på erhvervsuddannelsen bruges 3 uger på at uddanne eleverne i relation til jobprofilen som sikkerhedsreceptionist, mens der kun er afsat 1 dag på den grundlæggende vagtuddannelse.

Selvom erhvervsuddannelsen set udefra kan være et godt alternativ til den grundlæggende vagtuddannelse, så fortæller interviewpersonerne fra skolerne, at det er meget svært at få virksomhederne til at ansætte elever.

En interviewperson fra en af skolerne mener, at det i et vist omfang er en barriere for erhvervsuddannelsen, at den grundlæggende vagtuddannelse er blevet forlænget til 6 uger, da nogle af virksomhederne synes, at de godt kan "nøjes" med de kompetencer, som deltagerne i uddannelsen tilegner sig på de 6 uger.

En anden interviewperson fra en skole peger på, at det kunne være en idé at give mulighed for, at erhvervsuddannelseseleverne kunne komme i skolepraktik, hvis de ikke kan få en praktikplads. Dette ville ifølge interviewpersonen kunne kickstarte erhvervsuddannelsen, så der kommer et vist volumen på uddannelsen. Det ville også kunne give vagtvirksomhederne mulighed for at "afprøve" erhvervsuddannelseselevernes kompetencer ved, at eleverne deltager i delpraktik i virksomhederne.

Ifølge skolerne har mange vagtvirksomheder ikke et tilstrækkeligt kendskab til erhvervsuddannelsen, selvom skolerne synes, at de gør, hvad de kan for at informere virksomhederne og derigennem skaffe flere praktikpladser. Dette bekræftes ved gennemførelsen af virksomhedsinterviewene, hvor nogle af vagtvirksomhederne ikke har kendskab til erhvervsuddannelsen, ligesom der er andre virksomheder, der godt ved, at der er en erhvervsuddannelse, men som ikke har kendskab til de formelle rammer og økonomien, der er forbundet med at have erhvervsuddannelseselever. Dette kan være en væsentlig barriere for virksomhedernes ansættelse af erhvervsuddannelseselever.

4.3 Intern kompetenceudvikling i vagtvirksomhederne

Vagtvirksomhederne benytter sig i større eller mindre grad af intern kompetenceudvikling af deres vagtmedarbejdere. Virksomhederne gennemfører især interne kurser med egne eller eksterne instruktører i relation til førstehjælp og brandbekæmpelse.

Nogle af de interviewede virksomhedsrepræsentanter giver udtryk for, at virksomhedens kompetenceudviklingsbehov er så specifikke, at det ikke kan tilgodeses gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, f.eks. i relation til teknik og alarmsystemer.

Ved intern læring kan virksomhederne få kompetenceudviklet deres vagtmedarbejdere præcist i forhold til de behov, som virksomhederne oplever, de har.

En interviewperson siger:

"Ved intern efteruddannelse, der er skræddersyet til os og vores behov, kan vi få medarbejderne uddannet inden for bl.a. teknikforståelse, it-programmer, konflikthåndtering, rapportsystemer, adgangs- og kontrolsystemer samt førstehjælp."

En anden interviewperson fortæller, at de især anvender intern læring i relation til rapportskrivning. Interviewpersonen fortæller:

"Nye vagter oplæres i rapportskrivning, fordi de ikke lærer at skrive rapporter på den grundlæggende vagtuddannelse... De skal f.eks. også lære noget om det vagtplansprogram og det rapporteringsprogram, vi anvender."

Der er desuden repræsentanter fra virksomhederne, der lægger vægt på, at de ved intern kompetenceudvikling fremfor arbejdsmarkedsuddannelserne ikke behøver at undvære medarbejderne i hele uddannelsesdage, men at de i stedet kan gennemføre f.eks. korte kompetenceudviklingsforløb på få timer ad gangen.

Virksomhederne benytter sig desuden af sidemandsoplæring, der er mere eller mindre struktureret alt efter den enkelte virksomheds fokus på dette, og alt efter hvilke arbejdsfunktioner vagterne skal varetage.

En af de interviewede medarbejdere fortæller:

"Da jeg startede i virksomheden, havde jeg fire oplæringsdage, hvor jeg kom rundt i forskellige afdelinger i virksomheden. Jeg lærte blandt andet at betjene alarmpaneler og at tilgå information og gængse retningslinjer. Jeg har en supervisor, som jeg altid kan kontakte, hvis der er noget, jeg er i tvivl om."

En anden vagtmedarbejder fortæller, at han er ansvarlig for at undervise de medarbejdere, der skal køre alarmpatrulje, og at virksomheden også gennemfører intern oplæring til i forhold til arbejdet på kontrolcentralen, og at der i den forbindelse er fokus på både teknik og kundehåndtering.

Nogle virksomhedsrepræsentanter fortæller, at de foretager en systematisk kontrol af, om vagtmedarbejderne har tilegnet sig de specifikke kompetencer, der var formålet med den interne læring, inden vagterne begynder at arbejde selvstændigt.

4.4 Uddannelsesplanlægning i vagtvirksomhederne

I nogle af de interviewede virksomheder har lederne dialog med medarbejderne om deres deltagelse i kompetenceudvikling. Dette gælder især de store virksomheder, hvor der gennemføres medarbejderudviklingssamtaler.

Gennem dialogen med medarbejderne om deres behov for kompetenceudvikling får virksomhedslederne sat fokus på, hvilke interne og/eller eksterne uddannelsesaktiviteter der skal igangsættes. I de virksomheder, der har en HR-afdeling, planlægges afdelingen den praktiske gennemførelse af uddannelsesaktiviteter i samarbejde med virksomhedernes ledere.

Andre vagtvirksomheder har mindre fokus på planlægning af vagtmedarbejdernes deltagelse i uddannelse, og flere af dem har heller ikke dialog med medarbejderne om deres deltagelse i kompetenceudvikling. I nogle af virksomhederne planlægges og gennemføres der udelukkende den mest nødvendige kompetenceudvikling af vagtmedarbejderne, som der stilles krav om i forbindelse med virksomhedernes certificering.

Interviewpersonerne fra virksomhederne peger på mange udfordringer i forbindelse med planlægning og gennemførelse af vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling.

Som tidligere nævnt er der både ledere og medarbejdere, der giver udtryk for, at det kan være svært at undvære vagtmedarbejderne i driften, og at det har indflydelse på, hvor ofte medarbejderne deltager i arbejdsmarkedsuddannelser.

Når medarbejderne skal deltage i arbejdsmarkedsuddannelser, skal det planlægges i forhold til driften, og især de mindre virksomheder har ikke mulighed for at tilmelde så mange medarbejdere til en arbejdsmarkedsuddannelse, at de kan aftale med en skole, hvornår arbejdsmarkedsuddannelsen skal gennemføres, så det passer i forhold til virksomhedens muligheder for at undvære medarbejderne.

Skolerne, der kan udbyde arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, opretter kun få åbne arbejdsmarkedsuddannelser, hvor alle kan tilmelde sig, når man altså ser bort fra den grundlæggende vagtuddannelse. Samtidig er der ingen garanti for, at arbejdsmarkedsuddannelserne gennemføres på de fastlagte datoer, for skolerne skal have et vist antal deltagere på holdet, for at det er økonomisk muligt for dem at gennemføre arbejdsmarkedsuddannelserne.

Nogle af de interviewede virksomhedsledere peger på, at vagtmedarbejderne sjældent selv kommer med forslag til, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser – eller interne uddannelsesaktiviteter – de gerne vil deltage i.

Der kan være flere forklaringer herpå. Den vigtigste er nok, at en del af vagtmedarbejderne ikke er motiverede for at deltage i uddannelse. Dette kan dels hænge sammen med, at de ikke føler sig så godt tilpas på "skolebænken", og dels at de ikke har viden nok om, hvilke kompetenceudviklingsmuligheder der er for dem. Det kan også hænge sammen med, at deltagerne ikke finder udbuddet af kompetenceudvikling relevant og spændende.

Endelig påvirker det også vagtmedarbejdernes motivation til deltagelse i kompetenceudvikling, at det er svært at få det til at hænge sammen med deres arbejdstider og privatliv. En del af vagtmedarbejderne i branchen er ansat på deltid, og for dem er det endnu svære at få deres arbejdstider – typisk i flere virksomheder – til at hænge sammen i forhold til deltagelse i uddannelse. Samtidig kan vagtvirksomhedernes motivation for at lade de deltidsansatte deltage i uddannelse også være lav, da de deltidsansatte er en mere "flygtig" arbejdskraft end de fuldtidsansatte medarbejdere.

Nogle af de store virksomheder beslutter år for år, hvilken – eller hvilke – arbejdsmarkedsuddannelse deres medarbejdere skal deltage i. I samarbejde med en af skolerne planlægger virksomheden, hvornår arbejdsmarkedsuddannelsen skal gennemføres, og så sammensætter virksomhederne hold af vagtmedarbejdere, der skal deltage i uddannelsen, i forhold til hvornår det passer ind i driften. På denne måde er der nogle af virksomhederne, der får planlagt og gennemført arbejdsmarkedsuddannelser for mange af deres vagtmedarbejdere.

Samtidig med, at skolerne er glade for, at der er virksomheder, der således bidrager til at deres medarbejdere deltager i arbejdsmarkedsuddannelser, så er der også nogle af repræsentanterne fra skolerne, der oplever, at deltagerne i arbejdsmarkedsuddannelserne ikke er motiverede. Som årsag hertil peger interviewpersonerne på flere faktorer. For det første, at det ikke er vagtmedarbejderne selv, der har besluttet, hvilken arbejdsmarkedsuddannelse de skal deltage i. Dernæst er der deltagere, der ikke er forberedte på, at de skal deltage i en arbejdsmarkedsuddannelse, samt hvilke faglige mål der er for uddannelsen, de skal deltage i.

Endelig er der deltagere, der giver udtryk for, at det ikke er relevant for dem at deltage i arbejdsmarkedsuddannelsen, fordi de ikke varetager jobfunktioner, der er relateret sig til de faglige mål, der er for arbejdsmarkedsuddannelsen.

Der er flere virksomhedsledere, der under interviewene peger på, at vagtbranchen har et dårligt image, og at det bl.a. hænger sammen med, at vagtmedarbejderne ikke er uddannet godt nok.

Dette er endnu en grund til, at alle parter bidrager til et uddannelsesløft i vagtbranchen ved at øge viden om kompetenceudviklingsmuligheder gennem deltagelse i bl.a. arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt, samt bidrage til at såvel vagtmedarbejdere som virksomhedsledere kan finde motivationen til at anvende disse kompetenceudviklingsmuligheder.

4.5 Skolernes bidrag til vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling

Skolerne bidrager til vagtmedarbejdernes kompetenceudvikling ved at gennemføre de arbejdsmarkedsuddannelser, der er tilstrækkeligt mange deltagere til.

Interview af repræsentanter fra vagtvirksomhederne viser, at virksomhederne har brug for, at skolerne i højere grad bidrager til at synliggøre de kompetenceudviklingsmuligheder, der ligger i arbejdsmarkedsuddannelserne.

Det kan ikke forventes, at vagtvirksomhedernes ledere og medarbejdere har indsigt i og overblik over arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice, og derfor er det centralt, at skolerne overvejer, hvordan de kan hjælpe vagtvirksomhederne til at få et overblik over indholdet i arbejdsmarkedsuddannelserne, samt over den økonomi der relaterer sig til deltagelse i uddannelserne.

Skolerne kan desuden overveje, hvordan de bedst kan informere såvel deltagerne i den grundlæggende vagtuddannelse som eleverne på erhvervsuddannelsen om arbejdsmarkedsuddannelserne, så de nyuddannede vagtmedarbejdere kan tage den viden med sig ud i virksomhederne – og forhåbentlig deltage i arbejdsmarkedsuddannelserne fremadrettet.

Mens der er vagtmedarbejdere, der i interviewene giver udtryk for, at faglærerne er meget kompetente, så er der nogle af virksomhedslederne, der giver udtryk for, at faglærerne på skolerne ikke i tilstrækkelig grad er opdateret i forhold til de faktiske forhold og den nye teknologi i vagtbranchen.

Der er ligeledes interviewpersoner fra skolerne, der peger på, at de som faglærere har brug for at øge deres kompetencer, så de i højere grad er kompetente til at planlægge og gennemføre arbejdsmarkedsuddannelser, der ligger på et højere niveau end de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser. For at sikre et fagligt højt niveau i arbejdsmarkedsuddannelserne benytter skolerne sig af gæstelærere på nogle af uddannelserne, f.eks. i relation til Security Awareness og vagtens møde med psykisk udfordrede.

Det er især for vagtmedarbejderne i de mindre vagtvirksomheder svært at få mulighed for at deltage i arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er svært at passe uddannelsesdeltagelsen ind i virksomhedens drift, bl.a. fordi arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice forholdsvis sjældent udbydes på åbne hold. Desuden er det en udfordring, at de åbne hold ikke altid bliver gennemført, fordi der ikke er nok, der tilmelder sig til uddannelserne.

Det vil være en fordel, hvis skolerne udvikler en fælles strategi for, hvordan de kan få flere til at deltage på arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice. Skolerne kunne f.eks. aftale, at de udbyder nogle af arbejdsmarkedsuddannelserne på de samme datoer med et tilbud til de tilmeldte om, at de kan flytte deres uddannelsesdeltagelse til den af skolerne, der har flest tilmeldinger, hvis ikke det er muligt at gennemføre uddannelsen på alle skolerne samtidigt.

En anden mulighed kunne være, at skolerne samarbejder om på skift at udbyde arbejdsmarkedsuddannelserne som garantikurser, som gennemføres uanset antallet af deltagere. Det er i denne forbindelse centralt, at skolerne bliver enige om en fælles markedsføring af arbejdsmarkedsuddannelserne inden for vagtservice.

Når skolerne planlægger, hvornår arbejdsmarkedsuddannelserne skal afholdes, er det vigtigt, at de er opmærksomme på, hvilke tidspunkter af året mange vagtvirksomheder typisk har travlt. Interviewpersonerne fra virksomhederne peger på, at det især er svært for dem at afsætte tid til deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser i december-januar, hvor der er julehandel og udsalg, og i sommermånederne, hvor der f.eks. afholdes mange musikarrangementer.

Ligesom det er vigtigt, at skolerne markedsfører arbejdsmarkedsuddannelserne, så er det også vigtigt, at skolerne markedsfører erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt. Interviewene af vagtvirksomhederne viser, at der er nogle af virksomheder, der slet ikke er vidende om, at der eksisterer en erhvervsuddannelse til sikkerhedsvagt, ligesom de heller ikke har indsigt i de økonomiske betingelser for at have erhvervsuddannelseselever.

Såvel arbejdsmarkedsuddannelserne som erhvervsuddannelsen til Sikkerhedsvagt kan bidrage væsentlig til at sikre kompetente medarbejdere til vagtbranchen, og derfor det vigtigt, at skolerne i samarbejde med vagtvirksomhederne og øvrige interessenter er opmærksomme på, hvordan de kan formidle viden om uddannelserne til potentielle deltagere.

Bilag 1. Sammenstilling af arbejdsmarkedsuddannelser inden for FKB 2295 Vagtsservice

I dette bilag er arbejdsmarkedsuddannelsen 49697 *Grundlæggende Vagt* sammenstillet med 11 andre arbejdsmarkedsuddannelser inden for FKB 2295 Vagtsservice.

Følgende arbejdsmarkedsuddannelser indgår ikke i sammenstillingen, da kompetencerne i arbejdsmarkedsuddannelserne ikke indgår i den grundlæggende vagtuddannelse:

- 48051 Event sikkerhed
- 48052 Event sikkerhed – planlægning og ledelse
- 48909 Basisuddannelse for P-vagter
- Alle AMU-mål i relation til Airport Security.

I bilaget fremgår målformuleringen for den grundlæggende vagtuddannelse af kolonnen længst til venstre. I de efterfølgende kolonner fremgår de 11 øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, der indgår i sammenstillingen.

De kompetencer, der indgår i de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser, er sat op under de faglige temaer, der fremgår af kolonnen med den grundlæggende vagtuddannelse.

Sammenstillingen bidrager til at afdække overlap mellem arbejdsmarkedsuddannelserne.

Sammenstillingen af arbejdsmarkedsuddannelserne starter på næste side.

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kultur mø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Udføre vagtoppgaver: • ronderende vagt • alarmpatrulje • stationær/ bevogtning • servicevagt • butikskontrol • offentlig vagt (rådhushusbetjente m.fl.). Medvirke til opbygningen af: • instruktioner • rondbeskrivelser • forholdsordrer											
Have viden om andre vagtrelaterede arbejdsfunktioner • kontrolcentralassistent • sikkerhedsreceptionist. • tryghedsvagt (psykiatri mv.) • værditransport • dørmænd • personbeskyttelse • kontrollør (bus, p-vagter m.fl.)											
Skader og uheld Forebygge og begrænse skader ved kriminelle handlinger og ved energitab.								Være for- trolig med sidste nyt inden for livreddende og	I forhold til sikker- hed Udføre nød- kaldsproce- durer.		I forbin- delse med store ulyk- ker og al- vorlige hændelser Udvise be- vidsthed

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordre – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Forebygge, begrænse og begynde førsteindsats ved brand (ABA-anlæg), vandskade, skade på tekniske installationer og miljø. Førstehjælp, herunder anvende hjertestarter.								almindelig førstehjælp. Udføre kor- rekt første- hjælp og elementær brandbe- kæmpelse. (Resten af målformu- leringen ses under "Retsreg- ler")	Kommuni- kere med alarmcen- tral og myndighe- der. Forstå sik- kerhedspla- ner. Forstå sik- kerhedsre- ceptioni- stens rolle i forbindelse med per- sonskader, ulykker og brand. (Resten af målformu- leringen ses under "Service og kvali- tet", "Retsreg- ler" og "Security Aware- ness")		om vagtens rolle i en bered- skabssitua- tion. Udvis skærpet op- mærksom- hed, herun- der op- træde for- målstjen- ligt, herun- der sikker- hedsmæs- sigst forsvar- ligt ved uvejr, brand, ek- splosioner og voldelige forbrydel- ser. Demon- strere kendskab til forebyg- gende for- anstaltning- er, særlige risici samt håndtering af større menneske- mængder

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordre- de – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
											(under tag, i trængsel, tegn på forbrydelser). Foretage relevante prioriteringer i forhold til en beredskabssituation, for eksempel foretage alarmering, modtage politi og redningstjeneste og berolige mennesker ramt af panik. Have forståelse for psykiske reaktionsmønstre, herunder defusing og debriefing. (Hele målformuleringen)

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter – 1 dag	49694 Gerningsstedsbevaring for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordrede – 1 dag	49690 Security Awareness for vagter – 1 dag	49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmødet i vagt- og sikkerhedsarbejdet – 1 dag	49685 Konflikt-håndtering for vagter – 1 dag	49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage	49689 Magtansvendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvorlige hændelser – 3 dage
Tekniske installationer Forstå brugen af: • eltavler • varmeanlæg • vandtilførsel • central teknikstyring.											
Service og kvalitet • Lade service og kvalitet i arbejde. • Tage hensyn til branchens certificeringsordninger og kravsspecifikationer. • Arbejde fleksibelt og i samarbejde med kollegaer, kunder og myndigheder. • Forstå begreberne: kerne-, periferi- og serviceydelser • Yde optimal service og tage hensyn til den aktuelle virksomheds sikkerhed og ønsker til serviceniveau samt vagtens personlige sikkerhed. • Forstå betydningen af vagtens uniformering, personlige fremtræden og adfærd.					I forbindelse med kundeservice At udvise god kundeservice. Betydningen af god kundeservice i en vagtvirksomhed. At tilpasse sit kropssprog, sprog og sin attitude til forskellige opgaver og situationer. (Resten af målformuleringen ses under			I forbindelse med service Imødekomme gæsters forventninger til service. Have fokus på gæsters ønsker Have fokus på virksomhedens krav og behov. (Resten af målformuleringen ses under "Skader og uheld",			

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordre – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
					<i>"Personlig sikkerhed, kommuni- kation og konflikt- håndte- ring"</i>				<i>"Retsreg- ler" og "Security Aware- ness")</i>		
Retsregler Udføre sine arbejdsopga- ver korrekt ud fra gæl- dende hovedlove: Grundloven, straffeloven og retsplejeloven. Udføre sine arbejdsopga- ver korrekt ud fra gæl- dende særlove: Vagtlo- ven, våbenloven, knivlo- ven, restaurationsloven, love om forskelsbehand- ling og ligebehandling, TV-overvågningsloven, færdselsloven, politilo- ven, hundeloven, or- densbekendtgørelsen, persondataforordningen, serviceloven, lov om mark- og vejfred, lovgiv- ning vedrørende parke- ring, jernbaneloven, fæl- les landsdækkende rej- seregler og psykiatrilov- ven.								I forbin- delse med genop- friskning af lovgiv- ning Udvide for- trolighed med ny og ændret lov- givning for vagtbran- chen. Udføre ar- bejdsopga- ver ud fra gældende lovgivning Forstå, hvordan man lø- bende hol- der sig ajour med	I forbin- delse med it Forholde sig til it-sikker- hed og GDPR. <i>(Resten af målformu- leringen ses under "Skader og uheld", "Service og kvali- tet" og "Security Aware- ness")</i>		

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Reagere korrekt ved retshåndhævelse, nød-værge, nødret og anholdelse.								gældende love for vagt- og sikkerhedsbranchen. <i>(Resten af målformuleringen ses under ”Skader og uheld”)</i>			
Rapportering, melding og gerningsstedsbevarelse Udføre almindelig, daglig rapportering, herunder • arbejde ud fra GDPR og persondataforordningen • anvende almindelige melde-, kvitterings- og kontrolsystemer • afgive rapport ud fra principper om opbygning, sprogbrug og indhold • udfylde blanketter ved butikstyveri og ved en alarmpatrulje. Sikre et gerningssted, herunder tilgodese politiets efterforskning.		I forbindelse med viden om gerningsstedsbevaring At sikre stedet, så politiet kan hente brugbare, tekniske beviser. At oplyse virksomheder om mulighederne for at forebygge kriminalitet, herunder									

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Afgive signalement af personer og køretøjer. Anvende foto- og video-dokumentation.		anvende DNA-væske. Psykiske reaktioner ved voldsomme hændelser. At vejlede kollegaer og vidner efter sådanne hændelser. (Hele målformuleringen)									
Personlig sikkerhed, kommunikation og konflikthåndtering Medvirke til at opretholde et højt sikkerheds- og serviceniveau. Inddrage viden om kommunikation og konflikt-håndtering, så risikoen for sproglige og fysiske konflikter minimeres.			I forbindelse med psykiske udfordrede Demonstrere kendskab til - adfærds- og reaktionsmønstre samt forskellige		I forbindelse med kommunikation At føre god kommunikation med forskellige kundetyper. (Resten af målformuleringen)	I forbindelse med forståelse for menneskers forskelligheder Møde andre med rummelighed og accept.	I forbindelse med konfliktens natur Har kendskab til konflikt-fremmende og konflikt-dæmpende adfærd, herunder har			I forbindelse med principper for anvendelse af magt Analysere og håndtere situationer, hvor brug af magt er nødvendig for at	

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
I kommunikation og ad- færd inddrage viden om: - kulturforskelle mel- lem mennesker som mulig konfliktårsag - psykisk syge - udadreagerende mennesker. Anvende praktisk kon- flikt håndtering, herunder tage udgangspunkt i gældende lovgivning om magtanvendelse, fast- holdelse (herunder brug af håndjern) og frigørel- sesteknikker. Anvende kommunika- tionsmidler og tilgodese den personlige sikkerhed			psykiske li- delser. Agere hen- sigtsmæs- sigt som vagt i for- hold til psy- kisk udfor- drede. Rumme mennesker med psyki- ske udfor- dringer. Udvide kendskab til mulighed for hjælp fra offent- lige myn- digheder og frivillige or- ganisatio- ner. Udvide kendskab til relevant lovgivning, herunder		<i>ses under "Service og kvali- tet")</i>	Forstå at ens egen kulturbag- grund ikke er univer- sel. Løse kon- flikter med baggrund i dansk kul- turforstå- else. Møde andre i en mel- lemenne- skelig for- ståelse. Begå sig hensigts- mæssigt som vagt blandt mennesker med for- skellige baggrunde; kulturelle og etniske.	forståelse for, hvad der aktive- rer konflik- ter, og hvordan vi går ind i dem. Anvende denne vi- den i sin personlige fremtræden som vagt. Kendskab til psykolo- gien bag konflikter, herunder sin egen andel i en konflikt og kunne re- flektere over egen praksis At håndtere konflikter serviceori- enteret og			afværge ulykker el- ler skade på andre el- ler sig selv. Tage ud- gangspunkt i straffelo- ven. Anvende støttende og ikke- smertefulde greb. Anvende fastholdelse og frigø- relse hen- sigtsmæs- sigt. Forsvare sig over for et uret mæs- sigt angreb, herunder agere hen- sigtsmæs- sigt og de- monstrere	

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
			servicelo- ven og psy- kiatriloven. <i>(Hele mål- formule- ringen)</i>			I forbin- delse med fortolknin- ger i kul- turmødet Demon- strere viden om risiko for konflik- ter i kultur- mødet. Forstå at tale- og kropssprog er forskellig afhængig af kulturel baggrund. <i>(Hele mål- formule- ringen)</i>	uden kon- frontation. Forskellige konfliktmø- deller. I forbin- delse med kommuni- kation som værktøj ved konflikter Kendskab til, at kom- munikation skaber og løser kon- flikter. At aflæse og anvende kropssprog. At håndtere konflikter ud fra viden om enkle teknikker. <i>(Hele mål- formule- ringen)</i>		kendskab til udad reage- rende ad- færd. <i>(Hele mål- formule- ringen)</i>		

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordre – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
I forbindelse med Security Awareness Holde sig informeret om det aktuelle nationale trusselsbillede og løbende opdatere sin viden herom. Have viden om bander og grupperinger samt visitationszoner. Ved afvigelser på normalbilledet udvise skærpet opmærksomhed på afvigelser ud fra viden om normalbilledet, kende sin rolle og handle hensigtsmæssigt. Kende vagtens rolle i beredskabssituationer, herunder evakuering.				I forbindelse med terror Holde sig informeret om det aktuelle, nationale trusselsbillede. Forholde sig til terrorbilledet ud fra sin rolle som vagt. I forbindelse med mistænkelige situationer Demonstrere kendskab til afvigelser fra normalbilledet, herunder identificere afvigende adfærd og situationer.					I forhold til sikkerhed Håndtere eventuelle trusler. Være observant i forhold til trusselsbillede, herunder usædvanlige hændelser. Demonstrere kendskab til generelle sikkerhedsprocedurer. <i>(Resten af målformuleringen ses under "Skader og uheld", "Service og kvalitet" og "Retsregler")</i>		

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
				Udvis kendskab til, hvordan undersøgel- ser af mis- tænkelige situationer foretages, herunder rapportere ud fra gæl- dende in- strukser og forholdsor- drer. I forbin- delse med rollen som vagt i sær- lige situa- tioner Henvende sig hjælp- somt og servicemin- ded til per- soner, der opfører sig mistænke- ligt.							

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfordre – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
				Kende vag- tens rolle i bered- skabssitua- tioner, her- under eva- kuering. <i>(Hele mål- formule- ringen)</i>							
I forbindelse med ar- bejdsmarkedsforhold og arbejdsmiljø Skabe tryghed for den personlige sikkerhed og ansættelsesvilkår • i arbejdet • ud fra gældende lov- givning og branche- overenskomster, herunder arbejds- miljøloven, ferielø- ven og ansættelses- bevisloven Udføre arbejdsopgaver ergonomisk korrekt, her- under indstille kontor- stole og bilsæder samt forebygge arbejdsska- der.											

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Udføre arbejdsopgaver sikkerhedsmæssigt for- svarligt, herunder handle korrekt ved fare- og sik- kerhedsskilte, anvende personlige værnemidler samt forstå sammen- hængen mellem kost, søvn, motion, skifte- holdsarbejde samt mini- mere risici ved alene-ar- bejde.											
I forbindelse med me- kanisk og elektronisk sikringsteknik Handle korrekt ved alar- mer ud fra viden om op- bygningen af et AIA-an- læg (Automatisk Ind- brudsAlarm), detektorer og tågesikringsers funkti- oner samt hvordan sig- naler overføres til en kontrolcentral. Identificere mulige årsa- ger til alarmer, der kom- mer udefra, på AIA-an- læg, for eksempel ved log-betjening. Udføre alarmpatrulje ud fra krav i 'Forsikring og	I forbin- delse med alarmsy- stemer Holde sig teknisk op- dateret. Udvide for- trolighed med prin- cipperne for AIA -an- lægs (Auto- matisk Ind- bruds- Alarm): Op- bygning, virkemåde og										

49697 Grundlæggende Vagt – 6 uger	49696 Teknisk opdatering i alarmsy- stemer for vagter – 1 dag	49694 Gernings- stedsbe- varing for vagter – 1 dag	49693 Vagtens møde med psykisk udfor- drede – 1 dag	49690 Security Aware- ness for vagter – 1 dag	49688 Kundeser- vice og kommuni- kation for vagter – 1 dag	49687 Kulturmø- det i vagt- og sikker- hedsarbej- det – 1 dag	49685 Konflikt- håndte- ring for vagter – 1 dag	49695 Ajourfø- ring af retsregler og bered- skabsopg. vagter – 2 dage	49691 Sik- kerhedsre- ceptionist – 2 dage	49689 Magtan- vendelse under konflikter for vagter – 1 dag	49692 Vagtens opg. ved st.ulykker og alvor- lige hæn- delser – 3 dage
Pension’ om sikringsni- veauer og reaktionstider. Melde og rapportere om årsager til alarmer, de- fekt materiel (elektronisk og mekanisk). Anvende kropsbårne ka- meraer, herunder forstå dets muligheder for brug. Have kendskab til video- rondringer. Forstå funktionerne i ADK (adgangskontrol) og ITV (intern tv-overvåg- ning).	anvendelse i praksis. Identificere mulige år- sager til alarmer på AIA-anlæg for eksem- pel ved log- betjening. Finde andre årsager til detekterin- ger. Foretage korrekt til- bagemel- ding til kon- trolcentra- len. (Hele mål- formule- ringen)										

Følgende arbejdsmarkedsuddannelser udviklet til *FKB 22956 Vagtsservice* indgår ikke i sammenstillingen af uddannelserne på de foregående sider:

48051 Event sikkerhed – 2 dage

48052 Event sikkerhed – planlægning og ledelse – 3 dage

48909 Basisuddannelse for P-vagter – varighed 4,6 dage

Alle arbejdsmarkedsuddannelser i relation til Airport Security

Bilag 2. Sammenstilling af den nuværende og en tidligere grundlæggende vagtuddannelse

I dette bilag sammenstilles den nuværende grundlæggende vagtuddannelse – 49697 *Grundlæggende Vagt* – med en af de tidligere, kortere grundlæggende vagtuddannelser 45123 *Grundlæggende Vagt*.

Sammenstillingen starter på næste side.

Grundlæggende vagt – sammenstilling af den helt gamle AMU-målformulering fra 2012 og den nye fra 2020

Tidligere AMU-målformulering (2012)	Nuværende AMU-målformulering (godkendt den 15.12.2020)
45123 Grundlæggende Vagt, 15 dage	49697 Grundlæggende Vagt, 30 dage
Vagtfunktioner Deltagerne kan med baggrund i gældende love, regler og bestemmelser rådgive om og i praksis udføre almindelige og særlige vagtopgaver herunder medvirke til opbygning af instruktion og forholdsordre. I forbindelse med jobudførelsen kan deltageren forebygge og begrænse skader ved kriminelle handlinger, i nødvendigt omfang yde førstehjælp samt forebygge, begrænse og begynde førsteindsats ved hændelser som brand, vand-skade og skade på tekniske installationer m.v.	I forbindelse med almindelige vagtopgaver - I praksis udføre følgende former inden for vagt: - ronderende - alarmpatrulje - stationær / bevogtning - servicevagt - butikskontrol - offentlig vagt (rådhushjælp m.fl.) - Medvirke til opbygningen af - instruktioner - rondbeskrivelser - forholdsordrer I forbindelse med skader og uheld - forebygge og begrænse - skader ved kriminelle handlinger - energitab - forebygge, begrænse og begynde førsteindsats ved - brand, herunder agere i forhold til ABA-anlæg - vandskade - skade på tekniske installationer og miljø - yde førstehjælp, herunder anvende hjertestarter
Service Deltageren kan med baggrund i branchen normale kvalitetskrav udføre arbejdsopgaver fleksibelt og i samarbejde med kollegaer, abonnent og myndigheder. Arbejdsopgaverne udføres således at serviceringen er optimal under hensyn til den aktuelle virksomheds sikkerhed, samt vagtens personlige sikkerhed. Desuden kan deltageren udføre arbejdsopgaver med forståelse for betydningen af vagtens personlige fremtræden og i henhold til gældende arbejdsmarkedsaftaler.	I forbindelse med service og kvalitet - lade service og kvalitet indgå som en integreret del af det daglige arbejde - tage hensyn til branchens certificeringsordninger og kravsspecifikationer - arbejde fleksibelt og i samarbejde med - kollegaer - kunder - myndigheder - forstå begreberne - kerneydelser - periferiydelser - serviceydelser - yde optimal service og tage hensyn til - den aktuelle virksomheds - sikkerhed - ønsker til serviceniveau

	- vagtens personlige sikkerhed • forstå betydningen af vagtens - uniformering - personlige fremtræden - adfærd
Retsregler Deltageren kan med baggrund i vagtloven og hundeloven udføre deres arbejdsopgaver korrekt. Desuden kan der handles korrekt i en nødværge- og nødretssituation og deltageren kan foretage en eventuel anholdelse samt magtanvendelse i henhold til grundlov straffelov, retsplejelov og våbenlov.	I forbindelse med retsregler • udføre sine arbejdsopgaver korrekt ud fra gældende hovedlove: - grundloven - straffeloven - retsplejeloven • udføre sine arbejdsopgaver korrekt ud fra gældende særlove - vagtloven - våbenloven - knivloven - restaurationsloven - love om forskelsbehandling og ligebehandling - TV-overvågningsloven - færdselsloven - politiloven - hundeloven - ordensbekendtgørelsen - persondataforordningen - serviceloven - lov om mark- og vejfred - lovgivning vedrørende parkering - jernbaneloven - fælles landsdækkende rejseregler - psykiatriloven • Reagere korrekt ved - retshåndhævelse - nødværge - nødret - anholdelse

Rapportering, melding og efterforskning Deltageren kan anvende almindeligt forekommende melde, kvitterings- og kontrolsystemer samt afgive rapport ud fra principper om rapport opbygning. Desuden kan deltageren sikre et gerningssted og afgive signalement efter politiets signalementsblanket.	I forbindelse med rapportering, melding og gerningsstedsbevarelse • udføre almindelig, daglig rapportering, herunder - arbejde ud fra principper i GDPR og persondataforordningen - anvende almindelige - meldesystemer - kvitteringssystemer - kontrolsystemer - afgive rapport ud fra principper om - opbygning - sprogbrug - indhold - udfylde blanketter - ved butikstyveri - ved en alarmpatrulje • sikre et gerningssted, herunder tilgodese politiets efterforskning • afgive signalement af personer og køretøjer • anvende foto- og videodokumentation
Personlig sikkerhed Deltageren kan med baggrund i lovgivningens regler om magtanvendelse anvende metoder til frigørelses- og fastholdelsesteknik og kan medvirke til at konfliktsituationer undgås. Desuden kan kommunikationsmidler anvendes, så den personlige sikkerhed tilgodeses. Endvidere kan deltageren udføre arbejdsopgaver ergonomisk korrekt og forebygge arbejdsskader samt kan gengive fare- og sikkerhedsskiltene principper.	I forbindelse med personlig sikkerhed, kommunikation og konflikthåndtering • medvirke til at opretholde et højt sikkerheds- og serviceniveau • inddrage viden om kommunikation og konflikthåndtering, så - risikoen for sproglige og fysiske konflikter minimeres • i kommunikation og adfærd inddrage viden om - kulturforskelle mellem mennesker som mulig konfliktårsag - psykisk syge - udadreagerende mennesker • anvende praktisk konflikthåndtering, herunder - tage udgangspunkt i gældende lovgivning om magtanvendelse - fastholdelse, herunder brug af håndjern - frigørelsesteknikker • anvende kommunikationsmidler og tilgodese den personlige sikkerhed

Sikringsteknik Deltageren kan betjene og kender opbygningen af et AIA-anlæg (Automatisk Indbruds-Alarm) detektorers virkemåde og signaloverførsel til en kontrolcentral og kan finde udefra kommende årsager til detektioner på AIA-anlæg. Desuden kan deltageren foretage melding om defekt fejlfungerende elektronisk udstyr og defekt mekanisk sikringsudstyr.	I forbindelse med mekanisk og elektronisk sikringsteknik • handle korrekt ved alarmer ud fra viden om - opbygningen af et AIA-anlæg (Automatisk Indbruds Alarm) - detektorer og tågesikrings funktioner - hvordan signaler overføres til en kontrolcentral • identificere mulige årsager til alarmer, der kommer udefra, på AIA-anlæg - for eksempel ved log-betjening • udføre alarmpatrulje ud fra krav i 'Forsikring og Pension' om - sikringsniveauer - reaktionstider • melde og rapportere om - årsager til alarmer - defekt materiel - elektronisk - mekanisk • anvende kropsbårne kameraer, herunder - forstå dets muligheder for brug • have kendskab til videoronderinger • forstå funktionerne i - ADK (adgangskontrol) - ITV (intern tv-overvågning)
	I forbindelse med andre vagtrelaterede arbejdsfunktioner • have viden om: - kontrolcentralassistent - sikkerhedsreceptionist - tryghedsvagt (psykiatri m.v.) - værditransport - dørmand - personbeskyttelse - kontrollør (bus, p-vagter m.fl.)

	I forbindelse med Security Awareness • holde sig informeret om det aktuelle nationale trusselsbillede og løbende opdatere sin viden herom • have viden om - bander og grupperinger - visitationszoner • ved afvigelser på normalbilledet - udvise skærpet opmærksomhed på afvigelser ud fra viden om normalbilledet - kende sin rolle - handle hensigtsmæssigt • kende vagtens rolle i beredskabssituationer, herunder evakuering
	I forbindelse med arbejdsmarkedsforhold og arbejdsmiljø • skabe tryghed for den personlige sikkerhed og ansættelsesvilkår - i arbejdet - ud fra gældende lovgivning og brancheoverenskomster, herunder - arbejdsmiljøloven - ferieloven - ansættelsesbevisloven • udføre arbejdsopgaver ergonomisk korrekt, herunder - indstille kontorstole og bilsæder - forebygge arbejdsskader • udføre arbejdsopgaver sikkerhedsmæssigt forsvarligt, herunder - handle korrekt ved fare- og sikkerhedsskilte - anvende personlige værnemidler - forstå sammenhængen mellem - kost - søvn - motion - skifteholdsarbejde - minimere risici ved alene-arbejde
	I forbindelse med tekniske installationer • forstå brugen af - eltavler - varmeanlæg - vandtilførsel - central teknikstyring

Bilag 3. Interviewguide

Analyse af arbejdsmarkedsuddannelser inden for Vagtser- vice

Interviewguide

Interviewguiden er anvendt ved interview med repræsentanter fra virksomhederne og skolerne.

Forud for interviewene kan interviewpersonerne få tilsendt synopsen, som sammenstiller den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse med de øvrige relevante arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice.

1. Hvilke efteruddannelsesbehov er der for de vagter, der "kun" har deltaget i den grundlæggende vagtuddannelse for år tilbage, hvor uddannelsen var af 3-4 ugers varighed?

Vagter, der har deltaget i den tidligere 3-ugers *45123 Grundlæggende vagtuddannelse* fra 2012, har ikke på uddannelsen opnået følgende kompetencer, der nu indgår i den 6-ugers uddannelse *49697 Grundlæggende vagt*.

- Service og kvalitet: Tage hensyn til branchens certificeringsordninger og kravspecifikationer
- Service og kvalitet: Forstå begreberne: Kerneydelser, periferydelse og serviceydelse
- Udføre arbejdsopgaver korrekt ud fra gældende særlove (en række særlove er nævnt)
- Rapportering: Arbejde ud fra principper i GDPR og persondataforordningen
- Rapportering: Principper for udarbejdelse af rapporter
- Rapportering: Anvende foto- og videodokumentation
- I kommunikation og adfærd inddrage viden om kulturforskelle, psykisk syge og udadreagerende mennesker
- Anvende praktisk konflikthåndtering (*tidligere: "... medvirke til at konfliktsituationer undgås"*)
- Sikringsteknik, f.eks. anvende og forstå muligheden for kropsbårne kameraer, kendskab til videorondringer etc.
- I forbindelse med tekniske installationer forstå brugen af eltavler, varmeanlæg, vandtilførsel og central teknikstyring
- I forbindelse med andre vagtrelaterede opgaver have viden om kontrolcenterassistent, sikkerhedsreceptionist, tryghedsvagt, værditransport, dørmænd, personbeskyttelse og kontrollør (bus, p-vagter m.fl.)
- Security Awareness
- Arbejdsforhold og arbejdsmiljø

2. Hvilke efteruddannelsesbehov er der for vagter, der har kompetencer svarende til den 6-ugers grundlæggende vagtuddannelse?

Analysen fra 2020-21 pegede på følgende kompetenceudviklingsbehov:

1. Den teknologisk udvikling på vagtområdet, som rammesætning for egen udvikling og læring
2. Metoder til løbende ajourføring af viden og færdigheder på IT-området
3. Lovgivning omkring indsamling, opbevaring og distribuering af data på vagtserviceområdet (indgår mere specifikt i den nye grundlæggende vagtuddannelse end tidligere – men der er allerede en supplerende arbejdsmarkedsuddannelse: 49694 Gerningsstedbevaring for vagter – 1 dag)
4. Sidemandsoplæring og kollegasparring
5. Vagt og kundebetjening (der er allerede en supplerende arbejdsmarkedsuddannelse: 49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag)
6. Fagligt engelsk på vagtområdet
7. Udarbejdelse af gode rapporter (indgår mere specifikt i den nye grundlæggende vagtuddannelse end tidligere)
8. Brug af billeder og video ved udarbejdelse af rapporter (indgår kun i den nye grundlæggende vagtuddannelse)
9. Brug af GPS-tracking i det daglige vagtarbejde (indgår ikke i eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser)
10. Kvalificeret brug af droner (indgår ikke i eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser).

3. Hvilke behov for efteruddannelse på et højere niveau end de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser er der for vagter?

Er der f.eks. arbejdsmarkedsuddannelser, hvor deltagerne ikke når at komme nok i dybden, og hvor der er behov en supplerende arbejdsmarkedsuddannelse, f.eks. en trin 2-arbejdsmarkedsuddannelse inden for samme faglige tema?

4. Hvilke behov for arbejdsmarkedsuddannelser med fokus ajourføring er der eventuelt?

Pt. er der to arbejdsmarkedsuddannelser med fokus på ajourføring/opdatering:

- 49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter og
- 49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer)

5. Hvilke fag fra erhvervsuddannelsen kan det eventuelt være relevant at tilkoble *FKB 2295 Vagtservice*?

Udvalgte fag fra erhvervsuddannelsen til sikkerhedsvagt:

18587 Kommunikation, konflikthåndtering og personlig sikkerhed – 2 uger
18588 Service i vagtbranchen – 1 uge
18705 Sikkerhedsanalyse, sikringsformer og brandmateriel – 1,5 uge
18757 Køreteknik og arbejdsmiljø for sikkerhedsvagter – 1 uge
18758 Innovation i vagtbranchen – 1,8 uge
18759 Sikringsteknik – 1,8 uge
18761 Butikssvind – 1,8 uge
18762 Nye teknologier i vagtbranchen – 1,8 uge
18764 Overvågning – 1,8 uge

**6. Hvilke behov er der for revision af de eksisterende arbejdsmarkedsuddannelser?
Hvilke? Revision af indhold og/eller af varighed?**

Nedenstående arbejdsmarkedsuddannelser er godkendt november-december 2020:

49696 Teknisk opdatering i alarmsystemer for vagter – 1 dag
49694 Gerningsstedbevaring for vagter – 1 dag
49693 Vagtens møde med psykisk udfordrede – 1 dag
49690 Security Awareness for vagter – 1 dag
49688 Kundeservice og kommunikation for vagter – 1 dag
49687 Kulturmødet i vagt- og sikkerhedsarbejdet – 1 dag
49685 Konflikthåndtering for vagter – 1 dag
49695 Ajourføring af retsregler og beredskabsopg. vagter – 2 dage
49691 Sikkerhedsreceptionist – 2 dage
49689 Magtanvendelse under konflikter for vagter – 1 dag
49692 Vagtens opg. ved st. ulykker og alvorlige hændelser – 3 dage
49697 Grundlæggende Vagt – 30 dage

Nedenstående arbejdsmarkedsuddannelser er godkendt i 2017-2018:

48051 Event sikkerhed
48052 Event sikkerhed – planlægning og ledelse
48909 Basisuddannelse for P-vagter

Bilag 4. Virksomheder, der har deltaget i interview

Der er gennemført interview med repræsentanter fra følgende 12 vagtvirksomheder:

- G4S Security Services A/S
- HK Vagt & Security Aps
- Inter Security Aps
- Jydsk Vagt- og Hundetjeneste A/S
- LF Vagt Aps
- Loomis Danmark A/S
- Securitas A/S
- Site Guard Aps
- Team One Security Aps
- Vagtselskabet C S-Vagt
- Vagt og Sikkerhed Aps

5 af virksomhederne har flere end 80 vagtmedarbejdere

3 af virksomhederne har 40-80 vagtmedarbejdere

4 af virksomhederne har færre end 40 vagtmedarbejdere

Der er i alt blevet gennemført 17 interview, heraf er de 16 gennemført som individuelle interview, mens ét interview er gennemført som fokusgruppeinterview.

I fokusgruppeinterviewet var der deltagelse af en leder, en mellemlider og en medarbejder.

Der er i alt 18 personer fra de 12 virksomheder, der har deltaget i interview. Heraf var der 12 ledere/mellemlidere og 6 medarbejdere.

Interviewene er blevet gennemført i perioden maj-juni 2021.

Bilag 5. Skoler, der har deltaget i interview

Der er gennemført interview med alle fire skoler, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser inden for *FKB 2295 Vagtservice*:

- Aarhus Tech
- NEXT Uddannelse København
- UCplus
- ZBC

Interviewene er gennemført som fokusgruppeinterview via Teams-møder med deltagelse af faglærere, og i tre af interviewene har der desuden været deltagelse af uddannelsesledere.

I det fjerde fokusgruppeinterview var det ikke muligt for uddannelseslederen at deltage i interview på samme tidspunkt som faglærerne, og derfor blev der efterfølgende gennemført et særskilt interview med uddannelseslederen.

Fra de fire skoler har der i alt deltaget 12 personer i interview. De fleste af faglærerne har mange års erfaringer med arbejdsmarkedsuddannelser inden for vagtservice.

Der har desuden deltaget faglærere med 1-2 års erfaringer. Disse faglærere har relativt aktuelle erfaringer som vagtmedarbejder og/eller leder i en eller flere vagtvirksomheder.

Interviewene er gennemført i perioden juni-august 2021.